

Tutu e táxnūu San Pablu iña ñá ñuú Roma

É kāká'án Pablu ni ñá ntákuinti'xe i, ña ntoo ñuú Roma

¹ Xu'u é Pablú u ne, ña kade tsiñu iña Jesúcristú u. Tsí Xuva kō náki'i da'an ñā ko é vīi u pustru ñá ne, tēe tsiñu ña ko é kā'an ntódo u tú'un e dóo va'á san nté koo nakáku ō,

² vata ō xe'É Xuva ko xū'u ña nte ntúvi di'na nta'a ña ka'an náa ña, ña é de vá'a tú'un e dóo va'á san

³ iña I'xá ña, Tó'o ko Jesúcristu, ñá kanakákú kō. Dā káku ña ñuxiví a ne, tatá vi'i rei Davií san kúvi ña,

⁴ ntá tsi i'xá mii Xuva ko ña vata ō ka'an Espíritū Sántū, ña e dóo va'á san. Dìvi ñā né, dōó ntii inī ña, da xe ntóto ña dá xi'i ña.

⁵ Dìvi kuēnta iña ña é nī'í nti é vīi nti pustru ña. Dōo vá'ā o dé ña nī nti e tēe tsiñu ña nti é kā'an ntódo nti tú'un iña ñá ni ñā'a, ña ntántoo da mí'í ká ñuu, vata koo é na kuinti'xe ña Xuva ko kuēnta iña ña.

⁶ Dìvi ntō dí, kana Xuva ko ntō é kuntik'in ntó Jesucristu.

⁷ Dukuān né, taxnūu u tú'un sa'á iña nto, un nti'i kuē'en dú'va nto e ntántoo nto ñuú Roma, tsi dóo ntio Xuva ko ntō né, kāna ña nto é kúvi nto iña ña. Xuva ko nī Tó'o ko Jesúcristú ne, na nāxnuu viko ña nto. Na tā'xi ña é vā'á koo kuntōo nto.

Pablú ne, ncho ki'in ña kikoto ní'ni ña ñuú Roma

⁸ Di'na ne, nakué'e ú sintiá'vi nta'a Xuvā kó kuenta iña Jesúcristu ni kuēnta iña nto, un nti'i

kuē'en dú'va nto. Tsi dá vādá ka ne, ntáka'an ñá'a san iña nto tsi dóo vá'ā o ntákuinti'xe nto Xuva kō.

⁹ Kutuni Xúva kō tsí kanī nimá ko kade tsiñu ú iña ña, é káka'an ntódo u tú'ūn va'á san iña I'xá ña. Ini ña tsí ña te kátee da'na u é kakaku nī'í u nto dá kakā'an ntá'ví u ni ñā.

¹⁰ Kaikán u nta'a Xuva kō tsí tē ntio ña ne, na tā'xi ña itsi é kíkoto ní'ni ú nto.

¹¹ Dóo ncho kiní u nto vata koo é xntiī ú nto é kūtuni vá'a nto iña Xuva ko, vata koo é na kuīnti'xe vá'a nto ña di.

¹² E ncho ka'án u ne, é nakíí nima tá'an kō, xé un xé un ō. Xntiī ú nto é na kuīnti'xe vá'a nto ne, xntiī ntō kó di vata koo é na kuīnti'xe vá'a ká ko di.

¹³ Ntō'ó ta'an ko, ntio ko é na kūtuni nto tsí e dóo ki'in itō ncho kíkoto ní'ni ú nto. Ntá tsi neé ntí'í tsi kakuvi da ti vata kuvu ki'ín u. Ncho k'ín ú mi ntántoo nto vata koo é na nāni'í ko ña kúnaa nima í san, ña ñu'u ta'án nto, vatā o nāni'í ko nima ñá xio ñuú san di.

¹⁴ Xu'ú ne, vata te tanūu ú iña un ntí ntí ña'a san, kuān te ña e dóo tu've i ne, kuān te ña e dóo ntá'ví di, kuān te ña e dóo ki'in inī í di ne, ō dóo tuntu ña.

¹⁵ Dukuān e dóo kantí'í iní ko é k'ín ú ñuú Romá di vata koo e kíka'an ntódo ú ni ntō tú'ūn va'á san iña Xuva ko.

É kūvi vii tú'ūn va'á san

¹⁶ Ñá tē neé kakuka'an nuú ko te ká'án u tú'ūn va'á san. Tsí di'vi é kūvi vii é nakākú Xuva ko da xōo ka ña'a, ña é kuīnti'xe i, di'na ña Israeé san ne, o kuān te ña túku tatá i di.

¹⁷ Tsi tú'ūn va'á san ne, kanañē'e ko nté koo ntuvá'a o ni Xuva kō: tsí da mii kuē'en tsi é na kuīnti'xe ko ñā. Tsi uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō: “Xoó ña'a, ña é ntūvá'a ni Xuva kō tsi kuīnti'xe i ña ne, ní'í ña ntuvi vā'á iña ña”, ka'an.

Nee iña é kuētsí ña'a san

18 E dúkūn kan vé'xi e dóo donchu'ví koo nto'lo ña'a é kaxe'é Xuva ko kuēnta iña kuētsí ña kini ntáa san. Tsi da xé ña vá'a nima ñá ne, ntē ña da vá'a ña é kīní ta'an ña nee iña é nuu é ntaā í iña Xuva ko.

19 Ini vá'a ña nee iña é kūvi kiní o iña Xuva ko, tsí mii ñā xe'é ña é kūtuni ña.

20 Ña kúvi kīni o nté kaa Xuva kō, ntá tsi nté da de kú've Xuva ko ñūxiví san ne, kutuni ko tsi dóo ka'nu ña. Kutuni ko tsí Xuva nti'xe ko ñā dá ini o un nti'i nuū i é de kú've ña. Dukuān ne, xoxó kuvi ka'án i tē ñá ini i te ió Xuva kō.

21 Kuān té ini ña é ió Xuva kō ne, ña ni ntío ña kunuu inī ñá ña, ntē ña ni ntio ña nakué'e ña sintiá'vi nta'a ña di. Dukuān né, eni ntu'u ñā dé kuení ña da nēé ka nuu i é kīni kaa é ntē ña váda mí kaidiá'vi. Vata tsi tē ña té neé ini kue'en ña.

22 Dotō tsi ntáka'an ñá e dóo ki'in inī ña, ntá tsi dóo tuntu ña.

23 Ña ni ntío ña kunuu inī ñá Xuva kō, ña é kāntíto ntii dañu ntūvi ne, ínūu inī ñá nuu i é de vá'a mii ñā. Ntāvá'a naā ñá ña'a, ña ntáte'u kúñu i tē xi'í, nī láa, kīti ntaíko sán di, ni kīti é ngimi dí'in i, ni kōó san di. Dīvi tī ntáde ña xuva ñā.

24 Dukuān ne, ña ni íde ká Xuva ko ña kuēnta vata koo é na víi mii ña dá nēé ka nuu i é kīni kaa é ncho víi ña. Ntaxé'e ña doka'an tá'an ña.

25 Náa í é nantuku ña nēé é nuu é ntaā í iña Xuva kó ne, ntánantuku ñā dovete. Kudii núu i é de vá'a Xuva kō san ntaínúu ini ña ne, ntá tsi ñá te ntaínúu ini ña mii ña é de vá'a san, tsí mii ñā é ntio é kada ka'nu o ña ntii dañu ntūvi. Kuan tsi koo na kōo.

26 Dukuān né, tsoo mii Xuva ko ñā é na víi mii ñá da nēé ka nuu i é kīni kaa é ntio ña. Un tsi nté ñadī'i san ntánatsoo mii ña xī ña ne, da ntaíntóo ni'i ña ñadī'i ni'i ña.

²⁷ Kuan tsī o ntáde ñatí san di, e ntánatsoo mii ña ñadiñi ñá ne, da ntáde ña kuétsi ni ñatí ni'i ña. Ntē ña ntákuka'an nuu ña e ntáde ña é kini kaa san ni tā'an ña. Kuétsi mii ña te kǎxé'e Xuva ko ñā é ntō'lo ña, da xe dóo kinī o ntáde ña.

²⁸ Dā xé ña ni ntio ña'á san kutuni ñá xoo é Xuva kō ne, tsoo mii Xuva ko ñā é na víi ka ña da nēé ka nuu i é kīni kaa e táva dikí mii ña.

²⁹ Un tsi ñu'u tsitū nima ña é un nti'i nuū i é kīni kaa: Ntákidí ni'i ña tuku ñadi'i, ña é ña te ñadi'i míi ñā. Ntáde xení ña ni tā'an ña. Dōo ntákuinima ña iña ta'an ña. Ntáde ña é un nti'i nuū i é kīni kaá di. Dōo ntákune'u iní ni tā'an ña. Ntaé'ní ta'an ña. Ntánāa núu ña ni tā'an ña. Ntaéni ntā'ví ña ta'an ña. Ntántukū nuu iní ña é un nti'i nuū i é kīni kaa. Ntáde vete ña ni tā'an ña.

³⁰ Ntáka'an kīni ña iña ta'an ña. Ñá ntío kue'en tsí ña Xuva kō. Dōo xení ña. Dōo na'nu ncho víi ña. Dōo ntáde na'nu ña nuu ña'á san. Ntántukū nuu iní ña é víi ña é kīni kaa san. Ña ntákuinti'xe ká ña é ntáka'an úva ña ni di'i ñā.

³¹ Ñá ntío ña kini ña é vā'a. Ña ntáde ntaq ña é ntáka'an ña. Ña ntákuinima ña nté uun ña'a. Ñá ini ña é káda ka'nu iní ña ni tā'an ña. Ña ntántunta'ví ini ta'an ña.

³² Ña kuān ntáa sán ne, ini ña tsí kaka'an Xúva ko te xōo ñá'a é kuān ó kade ña ne, ní'i ñā doxi'í san. Tsí kuān té ini ñá ne, ña ntáde ña kuenta. Kuan tsī o ntáde ña ne, dōo diní ña te kuan tsī o ntáde ta'an ña di.

2

Kade ku've Xuva kō nee iña é nuu é ntaā i

¹ Divīn é kaxntékún kū'vén ta'an o ne, ñá ku ká'an te ña tuyi kuétsi o divīn di. Tsí da nēé ka nuu i é kaxntékún kū'vén ta'an o ne, kaxntékún kū'vén

miin kúñu ō di, tsí ðivīn ne, dadīi tsi kaden vatā ó de ñā ði.

² Ini o tsí Xuva kō ne, kaxntēkú ku'vē ñá nee é nuu é ntaā i iña ña é kuān ó kade san.

³ ðivīn é kaxntēkún kū'vén ta'an o ne, ¿dadīi xntu ku kuān ó den ni ñā'a, ña é iō kuetsí i san? ¿Vá ñā ntu ní'i o é ntō'o o é ta'xi Xuva kō, kuiní o?

⁴ ¿Nté kui kanantiin ni'nin ntun e dóo vá'a o de Xuva ko ni ō? ¿Vá ñā ntu ní'i o é ntō'o o, tsi dóo ka'nu iní Xuva ko, te kuīni o? Dōo vá'a o de ntí'xe Xuva ko ni kō. Dukuān é ntio ña é natū'vi ko kuétsi ko ntā'a ña.

⁵ Ntá tsi ðivīn né, dōó do'ōn. Ñá ntio o é ntiko kōón nta'a Xuva kō. Kadā'vin kuétsi miin kúñu ō é káteen vá'an é ntō'o o san é ni'i o tē xee ntúvi é ta'xi Xuva kō é nto'o kō. Da kidáā ne, kutuni ko tsi dóo vá'ā o xntéku kū'vé Xuva ko iña kó

⁶ tē nakene ntódo ña kō, xe un xé un ō, nee iña é idé ō.

⁷ Iō ñá ne, ntáxio ntii ña é vii ñá nuu i é vā'a. Ntántukū nuu iní ña é kā'an vá'a Xuva ko iña ña ne, ntántukū nuu iní ña nté koo ni'i ñá ntuvi vā'á iña ña é ña ntí'i. Ña sá'á ne, kué'e Xuva ko ntuvi vā'á iña ña ntii dañu ntúvi.

⁸ Ntá tsi iō ñá'a, ña é da mii tsī e ntádē kuení i iña mii í ne, ñá ntio ña kuinti'xe ña é nuu é ntaā i, tsí ncho vii ña é kīni kaa san. Kudiin Xúva ko ni ña ne, kué'e ña ñā é ntō'o ña.

⁹ Un ntíí ntíí ña'a, ña e ntáde é kīni kaa sán ne, un vá'a tsi nto'o ña kidaā, un vá'a tsi nantí'i ña iní ña, ði'na ña Israeé san ne, da kidáā ne, ña é tūku tatá i sán ði.

¹⁰ Ntá tsi un ntíí ntíí ña'a, ña e ntáde é vā'á san ne, kué'e Xuva ko ñā e dóo va'á iña ña. Ká'an Xuva kō tsi dóo va'á ña ne, kué'e ña é vā'á koo kuntōo ña ði, ði'na ña Israeé san ne, da kidáā né, ña nguī sán ði.

11 Kuenta iña Xuva kó ne, nté uun xuvi uun nínu ō, tsi kuédadii nti'i tsō.

12 Un ntií ntií ña'a, ña e ñá ini lei Muísee san ne, kūnaá ña te iō kuetsí ña. Ntá tsi ña kué'e Xuva ko ña é nto'o ña vatā ó kaka'án lei san, tsí ña ntáduku ntée ña lei tsíkan. Ña é ntoo ni'i lei san ne, xntékú kū've Xuva ko ña vatā ó kaka'án lei san.

13 Ñá tē ña e ntátekú tsi i lei san é vā'á ña nuu Xuva ko, tsí tē ntáde ntaa ña é kaka'an.

14 Ntá tsi ña tuku tatá i sán, kuān té ña ini ñá lei san ne, ntáde ntaa ña dikí tsi mií ña vatā ó kaka'án lei san ne, vata tsi te ió lei iña ña.

15 Ntá tsi tē kade ña é vā'á ne, dito tsí nuu lei san nima ña. Dikí míi ña ini te vá'á ó kade ña ne, ō ña vá'á ó de ña.

16 Kuān koo kuvi te xee ntúvi é xntékú kū've Xuva ko kuenta iña Jesúcristu núu i é ñu'u xū'ú nima ñá'a san, vatā ó kaka'an tú'un va'a é kaka'an ntódo ú san.

Ña Israeé san nī lei Muísee

17 Diivīn é kaka'an tsí ña Israeén ne, tuvīn ni'in lei Muísee san ne, dōó ka'nun kuini o é inin Xúva kō di.

18 Dōo ínin nee é ntio Xuva kō é vīi o. Dōo ínin nee iña é dií ka va'a é vīi o, tsi dōo tu've o lei san.

19 Dōo ínin nté koo nañē'en ñá kuāá san itsi, nté koo naxī'ín nuun nuu ña'a, ña ntántoo mí iñi nēé san, kuini o.

20 Dōo ínin nté koo nañē'en ñá tuntú san, nté koo nakuā'an i'xa ikín san é ña te neé ini, kuini o. O te dā xé tuvīn ni'in lei san ne, dōó ki'in inī ó, dōó inin nee iña é nuu é ntaā i, kuini o.

21 Diivīn é kanakuā'an ta'an o ne, ¿nté kui ña kánakua'an miin ntūn kúñu ō kuan? Diivīn é kaka'an

ntódon é ña ku dú'u ō ne, ¿nté kui miin ntūn ne, kadú'un?

²² Dīvīn é kākā'an é ña vií ō é kini kaa ni ñadī'i ñá'a sán ne, ¿nté kui miin kūn né, kuān ó kaden? Dīvīn é ña ntío kue'en tsí o santu e ntúvá'a nāá san ne, ¿nté kui kaidon dú'un ntun é ā'ví i é ió ini ukún i kān kuan?

²³ Dīvīn né, dōó ka'nu kaden é ínín leí san, ntá tsi kaidon ntítan Xuva kō, tsí ña káden ntaan é kākā'an ña.

²⁴ Nuú é ntaā i é ūve na'a kaka'an tú'un Xuva kō é divī kuetsí o e ntáka'an kīni ña tuku tatá i san iña Xuva ko.

²⁵ Te kāden ntaan leí san ne, kainuu á'vi nti'xe é tē'nte kúñū é ixi ó vaṭa koo é dītó na'a i é kādukun ntéen Xuva kō. Ntá tsi tē ña káden ntaan leí san ne, é ntaā í te tē'nte.

²⁶ Tē ña tuku tatá i san kada ntaá ña vaṭa tsí ó kaka'án leí san ne, kuān té ña ni té'nte kúñū é ixi ñá ne, kuédadii tsi ña ni ñā é te'nte é ixi í san kuenta iña Xuva ko.

²⁷ Kidáā ne, ña é kāde ntaá leí san ne, kuān té ña ni té'nte ñá ne, xntēkú ku'vē ñá o, tsí ña káden ntaan, kuān te ínín leí san, kuān te té'nte kúñū é ixi o.

²⁸ Tsí uun ña'a, ña é ña Israee ntí'xe ne, ñá te da mii tsi atā í san é kuntēé na'a i,

²⁹ tsí na kuntēé na'a i nima ñá san di. Kuān te kāde ña é un ntí'i vatā ó kaka'án leí san ne, ntá tsi te vā'á nima ñá ne, divī é nuu á'vi iña Xuva ko. Ña te ñá'a san ká'an ña te dōo va'á ña, tsí mii Xuva ko ká'an ñá tē dōo va'á nti'xe ña.

3

¹ Te kuān ó ne, ¿vá ñā ntu te vá'a ō é vīi o ñá Israeé san? ¿Vá ñā ntu te kaidiá'vi é tē'nté kúñū é ixi ko?

² ¿Mí'i ntū é ña'a? Tsi dóo titín nuu i é kaidiá'vi. É kuví ūun ne: xtuví Xuva ko tū'ún ña nta'a ña Israeé san é na kuntoo ni'i ñā.

³ Ntá tsi te iō ña é xtuví mii ña é kakuinti'xe ña Xuva kō ne, ¿vá dukuan ntū é xtuví mii Xuva ko é kāda ntaa ña é kāka'an ña?

⁴ ¡Ñā'á ni san! tsí Xuva kō né, da mii é kakuntaa ntí'i é kāka'an ñá, kuān té un ntíi ntíi ña'a sán ne, dōó vete ñā. Tsí vatā ó uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō:

Kūtuni ñá'a san tsí nuu é ntaā i é kāka'an.

Kuví viín te xntékú ku've ñá o, ka'an.

⁵ Ntá tsi tē díi díi ka kutuni ñá'a san tsi dóo va'á kue'en Xúva ko te kinī ña tsí xo'ō né, dōó kini ntāa ō ne, ¿nté ntu koo ka'an o? ¿Vá kā'an ntú o tsí ña vá'ā ó de Xuva ko te kata'xi ña kō é nto'o ko kuēnta iña kuétsi kō? (Kaka'án u vatā o dá doto tsí ntáka'an ñá'a san.)

⁶ ¡Ñā'á ni san! tsí tē dí Xuva ko kini kaa ña ne, ¿nté ntu koo xntékú ku've ñá ñuxiví san?

⁷ Tē dí dovete é kāka'án u sa kade i é nāxi'í nuu ka'nu é nuu é ntaā i iña Xuva kó ne, ¿nté kui kaka'an kú ña é iō kuetsí ko kuan?

⁸ ¿Ō díi ka ntu vá'ā o é víi u é kīni kaa san vata koo é na kī'xi é vā'á san? Tsí iō ñá ne, kudii dovete ntáka'an ña é kuān ó kanakuā'a nti. Ntá tsi ña kuān ntāa sán ne, vá'ā ó te nī'i ña é nto'o ña nta'a Xuva kō é kuān ó ntáka'an ña.

Un ntí'i o iō kuetsí kō

⁹ ¿Nté ntu koo ka'an ó kuan? ¿Va díi ka ntu va'á ña Israeé san é ña nguii sán, te kuinī nto? ¡Ñā'á ni san! Tsi nte dí'na nañé'e ntí e kuédadii ntí'i tsō é iō kuetsí ko, kuān té ña Israeé ó, kuān té tuku tatá kō.

¹⁰ Tsí uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō:
¡Nté uun xoxo káde i é vā'a!

11 Nté uun xoo é nuu diki i é vā'a.
Ntē ña xoxó kanantuku i Xuva kō.

12 Un ntí'i ñā ntádita ña itsi mii ñā.

Un ntí'i ñā natívi ña nima ña.

¡Nté uun ña tē kade ña é vā'a!

13 Ini dukun ñá ne, vata kaa ñañā é kántii ntaa.

Xaa ña ne, dovéte kakā'an.

Ñīi xu'u ñā ne, xi'i ntídí koó san.

14 Ñu'u tsitu xū'u ña tú'ūn e dóo kini kaa.

15 Xtun dī'ín ña ne, koó dā ntaínu kantaa é kāti niñi
ñā'a san.

16 Dā mí'í ka ntaíka ña ne, ntádē xení ña ni ñā'a san,
ntánantō'o ña ña dī.

17 Ñá ini ña é vā'á koo kuntoo ña ni tā'an ña.

18 Ña ntaú'vī kue'en ñá Xuva kō,
ka'an.

19 Vi'a vé ne, ini o tsí da nēé ka nuu i é kākā'án leí
san ne, iña ñā e ntáduku ntée i. Tsí tuví leí san vata
koo é da kan̄i ñūxiví san kó'xo ntee ñá kuenta iña
Xuva ko, é xoxo kuvi ká'an i é ña tuví kuétsi i.

20 Tsi nté uun ō ña kuvi ntuvá'a o ni Xuva ko te
kāda ntaa o é kākā'án leí san. Tsí leí san ne, da ti tsi
é kūtuni ko é iō kuetsí kō.

Ntuvá'a o ni Xuva ko te kuinti'xe ko ñā

21 Vevii ne, é nañé'e Xuva ko kō nté koo ntuvá'a
o ni ñā ne, ntá tsi ña te kuénta iñá leí san. Tsí leí san
ni tū'un é ká'an ntódo ña ka'án naa Xuva ko kidaā
ne, ntada ntaa

22 tsí ntuvá'a o ni Xuva kō, un ntíi ntíi o, te
kuinti'xe ko Jesūcrístú san. Kuédadii tsi kade ña ni
kō, xe un xé un ō,

23 tsí un ntíi ntíi o ntáde o kuétsi. Xoxó kuvi xee
tá'an i e dóo vá'a é iō iña Xuva ko.

24 Ntá tsi dóo vá'a o dé Xuva ko ni kō, tsi tá'xi ña
doméni é ntuvá'a o ni ñā. Tsí nakáku ña ko kuétsi
ko kuénta iña Jesúcrístu.

²⁵ Tsí Xuva kō né, taxnūu ña Jesucristu é kāti ña niñi ñá vata koo e ntá'vi ñā kuétsi kō. Kade ka'nu iní Xuva ko ni ko te kuinti'xe ko Jēsuu. Tsí ña ña kanañ'e ñá kō tsí Xuva kō né, dōo va'á ña. Te kuan tsi ō nakuíta nti'xin ña kuétsi ña é intōo kidaā

²⁶ Tsi dōo ka'nu iní ña ni ñā né, kuan tsī ó kanañ'e ñá kō vevíí ña e dōo va'á ña é kánakate ña kuétsi ko te kakuinti'xe ko Jēsuu.

²⁷ Kidáā ne, ¿mí'i ntu kuvi ka'an o e dōo ña ña Xuva ko? Ña kúvī. Tsí ña te é kāde ntaa o leí san, tsí da xe é kakuinti'xe ko ñā.

²⁸ Dukuān ne, xée ō kútuni ko tsí ntuvá'a o nuu Xuva ko te kakuinti'xe ko ñā, ñá tē é kāda ntaa o leí san.

²⁹ Xuva kō ne, ¿vá mii ntu Xuvā ña Israeé san ña? ¿Ñā ntu te Xuvā ña tuku ñuú san ña? ¿Nté kui ña'a?

³⁰ Tsí uun tsi Xuva kō, ña é kantavá'a nima ña é kakuinti'xe i ña, kuān te té'nte é ixi ñá ne, o kuān té ña'a.

³¹ Kidáā ne, é kakuinti'xe ko Xuva kō ne, ¿vá kanakatsin ntu ō leí san? ¡Ñā'á ni san! tsí díí díí ka ntii kāda ntaa o leí san te kakuinti'xe ko ñā.

4

Kini o nté ō dé Abraan

¹ Vi'a vé ne, ¿neé ntu ni'i uva ata ko Ábraán san, te ká'an o?

² Tē dí ni nī'i Ábraán san ntuví vā'á iña ña kuenta iña i é vā'a é idé ña ne, kuvi víi ka'nu ña kidaā, ntá tsi ña te núu Xuva ko.

³ Tsí kutuni ko nté o ūve na'a kaka'an tú'un Xuva ko iña ña: “Tsí Ábraán sán ne, da xe kúinti'xe ña Xuva kō né, dukuān é kākā'an Xúva kō tsi dōo va'á ña”, ka'an.

⁴ Vi'a vé ne, te iō ñá kade tsiñu ne, ñá tē doméni káde tsiñu ña, tsi kuétsi é ntuá'vi ña kuenta iña tsiñu é kade ña san.

⁵ Ntá tsi xoo é kakuinti'xe i Xuva kō, ña é kānakate kuétsi ña é kīni ntáa sán ne, kuān té ña ni ide ña nté uun é vā'a, ntá tsi ni'i ña é vā'á nta'a Xuva kō tsí da xe kuínti'xe ña ña.

⁶ Kuan tsí ka'an Dávií san di, dá kakā'an ña tsi dóo diní ña'a san, ña é ntuvá'a ni Xuva ko, kuān te nté uun nuu i é vā'a ña ni íde ña.

⁷ Sá'a kāka'an Dávií san:
Nté kui vā'a ña'a, ña e dé ka'nu iní Xuva ko ni ī nuu i é idé ña, ña é nakate Xuva ko kuétsi i.

⁸ Nté kui vā'a ña'a, ña é ña kade Xuva ko kuēnta kuétsi i,
ka'an ña.

⁹ ¿Vá da mii xntū ña é tē'nte é ixi í ntáduku ntée ña é nī'i ña é vā'á san nta'a Xuva kō? ¿Ñā ntu te kaduku ntée tuku ña'a sán di, kuān té ña ni te'nte é ixi ña? Tsí vatā ó kaka'an dí'na ntí ne, Abraán sán ne, ntuvá'a ña ni Xuva kō tsí da xe kuínti'xe ñá ña.

¹⁰ Ntá tsi, ¿amá ntu ntuvá'a ña ni Xuva kō? ¿Dā rkontúvi e té'nte é ixi ñá san ne, o dí'na ntu? Ñá te dā rkontúvi, tsí dí'na dā te'nte é ixi ña.

¹¹ Tsí rkontúvi ne, tē'nte é ixí Abraán san é vata kaa na'a i tsí dí'na ntuvá'a ña ni Xuva kō da kuínti'xe ña ña. Dukuān né, divi Abraán san kuvi ña vata kaa uva ūn ntíi ntíi ña'a, ña é ntákuinti'xe i Xuva ko, kuān te ña'a, ña é ña ni té'nte é ixi i, tsí kuan tsí o ntántuvá'a ña ni Xuva kō di.

¹² Dadíi tsí kúvi ña ūvá ña é te'nte é ixi í san, tē ntákuinti'xe ñá ña dí, vata tsí o dé uva ata ko Abraán san dá vata té'nte é ixi ña.

Kakuntaa e tá'xi Xuva ko xu'u ña, te kakuinti'xe ko ñā

13 Xé'e Xuva ko xu'u ña ni Ābraán san tsí ñuxiví sa ne, kuvi iña ñá ni ūn ntíí ntíí i'xá ña. Ná te ni kā'an Xúva ko ni Ābraán san te dā xé kade ntaa ñá leí san, tsí da xe kuínti'xe ña Xuva kō né, dukuān ne, kaka'an Xúva kō tsi va'á ña'a ña.

14 Tsí tē dí da mii tsí ña é ntoo kuenta iñá leí san ni'i ña é vā'a é kāka'an Xúva kō ne, é ntaā i e kuínti'xe ko Xuva kō, tsí ña vāda kaidiá'vi é ta'xi Xuva ko xu'u ña te kuan ō.

15 Tsí te kuēnta iñá leí san ntoo ō ne, da mii é nī'i ko é nto'o kō. Ntá tsi tē dí ña tuví leí san ne, ña túvi kuētsí ko tē ña ni de ntāa o vatā ó kaka'an.

16 Dukuān ne, núu ī é xe'é Xuva ko xū'u ña é kuē'é ña doméni i'xá Abraán san ne, kuenta iña i é kuínti'xe ña. Ná te da míi tsi ña ntáde ntaa leí san é nī'i ña sá'ā, tsí da xōó ka ña'a, ña e ntákuínti'xe i Xuva ko vatā o dé Abraán san. Dukuān ne, kuvi ka'an o tsí Abraán sán ne, kuvi ña uva ata ko ūn ntíí ntíí o.

17 Kuan ō kúvi vatā ó uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō: “Xu'u dé kú've u o é vīn uva ñā'a, ña ntántoo da vādá ka ñuu.” Kuan ō ka'an Xúva ko ne, kuínti'xe Abraán san tsí kuvi vií Xuva kō, ña é kanantōto ña xi'i, ña é kadē kú've nuu i é ntē vata koo.

18 Kuān té ita ntí'xin ntuvi é kōo i'xá Abraán san ne, ntá tsi kanī nima ñá inúu ini ña é kāka'an Xúva kō ni ña tsí ña te nté kaa i'xá ña koo. Dukuān é kuvi ña uvatā ña ntántoo da vādá ka ñuú san, vata ō ka'an Xúva ko ni ña e dōo titín i'xá ña koo.

19 Abraán san ne, kuān te é uun sientu kuía ña, ntá tsi ña ni tee dá'na ña é kuínti'xe ña é kōo i'xá ña vatā ó kaka'an Xúva ko ni ña, kuān té ini ña tsi é ita ntí'xin ntuvi é kōo i'xá ña. Ini ña tsí ñadi'í ñá Sará ne, vata kúvi kōó kue'en tsi i'xá ña.

20 Ná ni dē kuení ña tē ña kada ntaa Xúva ko

nuū i é xe'é ña xu'u ña ni ñā. Ñá ni xtuvī mii ña é kuinti'xe ña, tsí da díí díí ka kuinti'xe ña ne, kaka'an ña tsi dóo ka'nu Xuva kō.

²¹ Ini vá'a ña tsí kuvi vií Xuva ko da nēé ka nuu i é káta'xi ña xu'u ña.

²² Dukuān ne, kaka'an Xúva kō tsi dóo va'á ña kuenta iña i e dóo kuinti'xe ña.

²³ Ñá te da mii tsi kuēnta iña Ábraán san é ūve na'a é kaka'an Xúva kō e dóo va'á ña'a ña,

²⁴ tsí kuenta iña kó di. Tsí kuān koo ka'an Xúva ko iña kó te kuinti'xe ko ña, divi ñā é nantōto ña Tó'o ko Jēsuu dá xi'i ña.

²⁵ Tsi Tó'o ko Jēsuú ne, ntūvi ña kuenta doxi'í san kuenta iña kuétsi kō né, dā ntóto xtuku ña vata koo é ta'xi ña ko ntuvi vā'á iña kó nuu Xuva ko.

5

É ntuvá'a o ni Xuva kō

¹ Dukuān ne, é ntuvá'a o ni Xuva kō, da xe kuinti'xe ko ñā. E vá'a tsi ō ntántoo o ni Xuva ko ve kuēnta iña Tó'o ko Jesūcristú san.

² Tsí da xé kuenta iña ña é nī'i ko é vā'á nta'a Xuva kō, tsi ntánuu iní ko ñā. Ne, kutu ntántoo o ni ñā di. Dōo diní ntoo ō ve, tsí ntantétu ō é ta'xi Xuva kō e dóo va'á iña ñā tē náxee o ntá'a ña.

³ Ñá te da mii tsi sá'á di, tsi dóo diní kō dí tē nee iña e ntánto'o ko ñūxiví sa. Tsí te dóo ntánto'o kō né, kuan kōo kutú've ko é díí ka kuka'nu iní kō.

⁴ Te kuka'nu iní kō né, dōo va'á koo kuíta nti'xin vá'a ko tē ítō nteé Xuva ko kō. Te itá nti'xin vá'a o ne, ntánuu iní ko tsí nī'i ko é vā'á nta'a Xuva kō.

⁵ Ñá te da ti tsi é ntaā i e ntánuu iní ko Xuva kō é nī'i ko é vā'á nta'a ña, tsi tá'xi Xuva kō Espíritū Sántū san, é kunūu ña nima kó ne, kata'xi ña é kūtuni ko tsi dóo kakuinima Xúva ko kō.

⁶ Tsi dá ña ni kuvi nakakú mii ō kúñu kō ne, ura va'á xi'í Cristu kuénta iña ko, xo'ō e dóo kīni ntáa ō.

⁷ Á tē nté uun xoxo é kuē'é ntuvi iña i kuénta iña tá'an i, kuān te dóo va'á ña'a ña. Á te dā mii ō ñá'a, ña é kenē ini i é kūvi kuenta iña ña e dóo va'á kue'en.

⁸ Ntá tsi Xuva kō ne, nánē'e ñá kō tsi dóo kakuin-ima ñá ko, tsí Cristú san xi'i ñá kuenta iña kó xo'o, kuān te dóo ío ka kuétsi kō.

⁹ Vevii ne, da xe é ntuvá'a o ni Xuva ko kuénta iña níñi e éti ña ne, ¿vá ñā ntu te díí ka nakakū ñá ko é nto'o kō san?

¹⁰ Xo'ō ne, ntuvá'a o ni Xuva kō da xé xi'í I'xá ña kuenta iña kó, kuān té ña ni ntío ko ña kídaā. Vi'a vé ne, da xe é ntuvá'a o ni Xuva kō né, ¿ñā ntu te díí díí ka ni'i ko ntuví va'á iña kó nta'a ña kuenta iña ntuvi iña I'xá ña?

¹¹ Ñá te da mii tsi sá'á di, tsí dóo diní ko kuntoo o ni Xuva kō vevii, da xe é ntuvá'a o ni ña kuénta iña Tó'o ko Jesūcristu.

Adaán ní Cristu

¹² Kídáā ne, uun ña'a tsi ñatī san idé ña é kī'ví kuétsī san ñuxiví a. Kuenta iña kuétsī sán ne, xée doxi'í san di. Dukuān ne, un ntíí ntíí ña'a san duku ntée ña doxi'í san, tsí un ntíí ntíí ñá idé ña kuétsī san.

¹³ Un tsi nte dí'na dá xtūví Xuva kō leí san ne, é dukuan ō kuétsī ñuxiví sa. Ntá tsi ña ni kátāví ña'a san kuétsī, tsí da xé vata koó leí san.

¹⁴ Ntá tsi kuvi idé doxi'í san ni ūn ntíí ntíí ña'a san nte ntúvi da íka Ādaán san un tsi nte da íka Muisee. Tsí xi'i un ntíí ntíí ña'a, kuān té ña te ni de dó'o ña vatā o dé Ādaán san. Tsí divi nāa Ādaán san ña é kī'xi rkontuvi.

¹⁵ Ntá tsi kuétsi Ādaán san ne, ña kúvi ntada dadíi o nī doméni e tá'xi Xuva ko kō. Tsí uun ña'a tsi ñatī

ntúku ña kuétsī sán ne, dukuān né, dōo titín ña'a xi'i ña. Ntá tsi dií dií ka vá'ā o dé Xuva ko ni kō e tá'xi ña kō doméni uun ña'a ká ñatīi, ñá nani Jesūcristú ne, ñá te nté kaa ña'a ni'i ña é vā'á nta'a Xuva ko kuēnta iña ña.

¹⁶ Kuétsi Adaán san ne, ña kúvi ntada dadii o nī doméni e tá'xi Xuva ko kō. Tsí kuenta iña úun tsi kuétsi Adaán san é vē'xi é nto'o ko iña un ntíi ntíi ña'a san. Ntá tsi doméni e tá'xi Xuva kō né, divī é ntuvá'a o ni ña, kuān té ña te da díi kuétsi kō.

¹⁷ Kūvi idé doxi'í san dé kù've kuenta iña kuétsi uun ña'a tsi ñatíi san, ntá tsi dií dií ka kada kù've ó, xo'ō é nī'i ko e dōo va'á iña Xuva kó, xo'ō é nī'i ko doméni é ntuvá'a o ni ña kuēnta iña úun ká xtuku ñatīi, ñá nani Jesūcristu.

¹⁸ Dukuān ne, un ntíi ntíi o ní'i ko é nto'o ko kuēnta iña kuétsī é idé Adaán san. Ntá tsi kuenta iña núu i é vā'a é idé Jesucristú ne, ní'i ko ntuvi vā'á iña ko, un ntíi ntíi o é nākate ña kuétsi kō.

¹⁹ Tsí da xé ña ni kuintí'xe uun ña'a ñatíi san é kāka'an Xúva kō ne, ñá te da dīi ña'á san xio kuétsi ñā. Ntá tsi kuenta iña i é idé ntaa úun ká tuku ñatíi san é kāka'an Xúva kō ne, ñá te da dīi ña'a ntuvá'a ña ni Xuva kō.

²⁰ Kúkī'ví leí san vata koo é dií dií ka kukue'e kuétsī san. Ntá tsi dā kúkue'e kuétsī sán ne, dií dií ka vá'ā o dé ka xtúku Xúva ko ni kō.

²¹ Tsí vatā o dé kù've kuétsī san e tá'xi doxi'i iña kó ne, kuan koo na kāda kù've doméni é kata'xi Xuva kō, é nī'i ko ntuví va'á iña ko ntii dañu ntúvi kuenta iña Tó'o ko Jesūcristu.

6

E xí'i o kuēnta iña kuétsī san, ntá tsi ntantíto o kuēnta iñá Cristu

¹ ¿Nté ntu koo ka'an o vé kuan? ¿Vá ntukū ká ntu o kuétsi san vata koo é díí ka kada ka'nu iní Xuva ko ni kō?

² ¡Ñā'á ni san! ¿Nté ntu koo kuntōo ká xtuku ō é ntuku o kuétsi san?, tsí vata tsi tē xi'i o kuénta iña i.

³ ¿Ñá ini ntú nto tsí dā ítsi ntute ō ne, uun tsi kúñū ntúvi o ni Jesūcristú san ne, vata tsi te dādii xi'i o ni ñá dí?

⁴ Dukuān né, dā ítsi ntute ō né, vata tsi tē intú'xi dadii o ni ñā dí vata koo é ntoto xtuku o ni ñā é nī'i ko ntuví xēé iña ko, váta ō ntoto xtuku Cristu dá xi'i ñá, tsi dóo ka'nu Xuva kō.

⁵ Tsí te dadii o nī Cristu dá xi'i ñá ne, kuan tsí koo ni'i dádii ko ni ña ntuví vā'á iña ko.

⁶ Ini o tsí nima káni kaa ko nakūnteé dadii nī Cristu ntíkā krusi kan vata koo é na ntī'i é kūvi vii kuétsi san ni ko. Dukuān ne, ña kantío é vii ka ō é ntio nima káni kaa kō.

⁷ Tsí tē xi'i ó ne, ntī'i kuétsi kō.

⁸ Tē xi'i dádii o nī Cristú san ne, kanuu iní kō tsí kuntoo dadii o ni ñā.

⁹ Ini o tsí da xe ntoto Cristu dá xi'i ñá ne, nté uun ito ña kuví ka ña. Ña kúvī ká vii doxi'í san ni ñā.

¹⁰ Dā xi'í Cristú san ne, uun ito tsi xi'i ñá kuenta iña kuétsi san. Ntá tsi é kántíto ña vevii ne, kuenta iña Xuva ko túvi ña.

¹¹ Vii nto kuenta tsi é xi'i ntó kuenta iña kuétsi san, ntá tsi ntantíto nto kuenta iña Xuva ko, é uun tsi kúvi nto ni Jesūcristu.

¹² Dukuān ne, ñá ku da vá'a ká nto é kadā kú've kuétsi san iña nto é vii ntó da nēé ka nuu i é ntio nima káni kaa nto.

¹³ Ña ku ntáda nto kúñu nto kuénta é na vīi nté un siin é káni kaa san. Tsí ntada nto kúñu nto kuénta ntá'a Xuva kō. Vata tsi tē ntoto xtuku nto é xi'i nto.

Ntada nto kan̄i kúñu nto kuēnta ntá'a Xuva kō vata koo é na kada tsiñu ni'i ña ntō é vii nto é vā'a.

¹⁴ Nā ku dā vá'a ká nto é kūvi vii kuétsi san ni nto, tsí ña té lei san ntántikin ka nto, tsí vevii ne, ntántikin ntó Xuva kō, ña e dóo dé ka'nu iní i ni ntō.

¿Xoó ntu kuvi tó'o kō?

¹⁵ ¿Nté ntu koo vii o vé, te kuinī nto? ¿Vá vii ka ntú o kuétsi san dá ña ntántikin ka o lei san, da xe ntántikin o Xuva ko ve, ña e dóo vá'a o de ni kō? ¡Ñā'á ni san!

¹⁶ Vá ñā ntu ini nto tsí tē ntáda nto kúñu nto kuēnta ntá'a uun ña'a é vii nto é di mii tsí e ntío ña ne, kuvi ña tó'o ntō. Da mii é kāda ntaa nto é kākā'an ña. Te kuétsi san é kūvi tó'o ntō ne, ní'i ntō doxi'í san. Ntá tsi te Xuva kō é kūvi tó'o ntō né, te kāda ntaa nto é kākā'an ñá ne, ní'i nto ntuvi vā'á iña nto.

¹⁷ Ntá tsi ntadiá'vi Xuva kō tsí di'na ne, di mii tsí é kākā'an nima kini kaa nto idé nto. Ntá tsi vevii ne, kan̄i nima nto ntákuinti'xe nto tú'ūn é nuu é ntaā í vata ō nañé'e ñá nto.

¹⁸ É ntīi ni'ni nto kuétsi san vé ne, e kúnti'ví nto tsiñu vā'á san ve.

¹⁹ (Kantée tsi tú'ūn ña ñuxiví san é kākā'an u ni ntō tsi dóo vitá o ini nto.) Vatā o dé nto di'na e ntáda nto kúñu nto kuēnta é vii ntó nuu i é kīni kaa sán ne, kuan tsí koo ntada nto kúñu nto kuēnta vevii é vii ntó nuu i é vā'a é ntío Xuva kō.

²⁰ Tsí dā ika nto itsi kini kaa sán ne, ika xaa nto é vii nto é vā'a.

²¹ Ntá tsi ¿néé ntu ta'xi kídaā é idé nto nuu i é kōo da ntákuka'an nuu nto vevii? Tsí kudií doxi'í san kata'xi.

²² Ntá tsi vevii ne, é nākaka xaa nto kuenta iña kuétsi san. Vevii ne, kúnti'ví nto é vii nto é kākā'an Xúva kō. Sá'ā ne, kata'xi ká kudii é kuntōo vā'a nto

nuu Xuva kó ne, ní'i nto ntuvi vā'á iña ntó ntii dañu ntūvi.

²³ Tsí kūdií doxi'í san ni'i kó te kuntikin o kuétsi san. Ntá tsi doméní san e tá'xi Xuva kō ne, é koo ntuvi vā'á iña ko ntii dañu ntūvi, te kuntikin o Tó'lo ko Jesūcristu.

7

¿Nté ntu ó de leí san nī ña tánta'a?

¹ ¿Vá ña ntu te íni nto tsí kadē kû've leí san iña ña'a nī dukuan kántító ká ña?

² Uun ñadi'í san, ña tánta'a ne, kuétsi é kuntikin ñá xii ña nī dukuan kántító ká ña. Ntá tsi tē xi'i xii ña ne, ñá kadē kû've ka leí san iña ñadi'í san.

³ Dukuān né, te kanadikí nteē ñá ni tuku ñatī da nī kántító ká xii ña ne, kakó'xo nteē ñá leí san. Ntá tsi tē xi'i xii ña ne, ñá kadūku ntée ká ña leí san. Ná tē neé nuu i te natánta'a ña ni tuku ñatī.

⁴ Dukuān ó kuvi ni ntō dí, ta'an ko. Tsí dā xi'i Cristú san ne, vata tē xi'i dádíí nto ni ña kuēnta iña leí san. Vevíí ne, ntáduku ntée nto tuku xii nto, ña e ntóto dá xi'i vata koo é na kōo nuu i e dōo va'a é ntio Xuva kō.

⁵ Tsí nī dukuān ntáde ká o é ntio nima kīni kaa ko sán ne, dā dií dií ka ntáde o nuū i é kini kaa san tē kutuni ko tsí kaka'an leí san é ña kuan koo víi o né, divi tsi nuū i é nī'i kó doxi'í san.

⁶ Ntá tsi vi'a vé ne, é nūu nteé leí san ata ko, tsí leí san é uve tīn o kídaā né, vata tsi tē xi'i o kuēnta iña í ne, e ntaíka xaa o ve, vata koo é na víi o é ntio Xuva kō, tsí ni'i ko ntūvi xēé iña ko, ñá te dā míi tsí é káde ntaa o lei átā é ūve na'a kaka'an é vā'a é víi o.

Kuétsi é kadē kû've iña ko

⁷ Te du'vā ó ne, ¿vá kā'án ntu o tsí leí san ne, iō kuetsí i? ¡Ñā'á ni san! Tē dí ña leí san ne, ñá ĩní u nee iña é kuetsí ko. Tē dí ña kaka'án leí san é ña kúvi kuiníma ko iña ta'an kó ne, ñá ĩní u te ña vá'a i é kuān koo vii o.

⁸ Ntá tsi kúvi ĩde kuétsī san ní ko, tsí da xé kaka'án leí san é ña kúvi naki'i núu o iña ta'an kó ne, dā díí díí ka idé u. Tē dí ña túvi leí san ne, ña ni kúvi vīí kuétsī san ní ko.

⁹ Dukuān ne, xío ntūvi iñá ko di'na dá vāta kutúní ko te iō kuétsī ko, tsí ña ni kutúní ko nee iña é kāka'án leí san. Ntá tsi dā xeé leí san ne, ntōto kuétsī ko. Kidáā né, vata tsi tē xi'í u kuenta iña i.

¹⁰ Tsí leí san ne, náa ī é xee ni'i ntúvi iñá ko ne, xee ní'ī doxi'í san.

¹¹ Kúvi ide kuétsī san éni nta'ví ko kuenta iñá leí san. Vata tsi te divī é'ni ko.

¹² Dōo va'á leí san, tsi dóo va'á tú'ūn e xtúví Xuva kō. Dōo ntaa kaká'án dī.

¹³ ¿Vá kā'an ntú ō tsí nuu i é vā'á san é ta'xi doxi'í san iñá ko? ¡Ñā'á ni san! Dā xé kuetsí san é ide é nī'í ko doxi'í san. De tsiñu ni'i kuetsí san leí san vata koo é nī'í ko doxi'í san. Tsi leí san nañé'é ko tsi kuétsī sán ne, dōó kini kaa.

¹⁴ ĩni o tsí leí san ne, vé'xi nta'a Xuva kō. Ntá tsi xu'ú ne, kudii ña ñuxiví sa u é tuví u vata kaa ña kade tsiñu iña kuétsī san.

¹⁵ Ñá ĩní u nté kui kuān ó kade u. Tsi ñá te kāde ú nuu i é ncho vií u, ntá tsi nuu i é ña ncho vií u ne, di'na ká kade u.

¹⁶ Ntá tsi dá kāde ú nuu i é ña ncho vií u sán ne, kakutuní ko tsi dóo vá'ā ó kaka'an ntí'xe leí san.

¹⁷ Dukuān ne, ña te mīí ú kade ú nuu i é ña ncho vií u san, tsí da xe kuétsī é nūu nimá ko sán ne, divī é kade i.

18 Kakutuní ko tsí ña tuvi nté uun nuu i é vā'a é nūu nimá ko, tsí kudii ña ñuxiví sa u. Kuān te dóo ntio ko é vīi u é vā'á ne, ña kúvi vīi u.

19 Tsí ña káde u é vā'a é ncho vii u, ntá tsi kade u é kīni kaa san é ña ncho vii u.

20 Dukuān né, tē kade ú nuu i é ña ncho vii u sán ne, ñá te xū'ú kade ú, tsi kuétsī é nuu nimá ko sán ne, ñá vīi é káde i.

21 Kakutuní ko tsí kuān ó kakuvi ko: Dā ncho vii u nuu i é vā'a sán ne, vata tsi te kantīkin é kīni kaa sán ko.

22 Dōo kakuinimá ko lei Xúva kō,

23 ntá tsi kúñū kó ne, kantīkin túku lei é kaēdí nuu i é kadē kuení ko ne, vata te katee tīn ko vata koo é na vīi u é ntio i. ñá vīi sán lei íña kuétsī san.

24 ¡Ñā ntá'vi idé ntu u! ¿Xoó ntu nakakū í ko doxi'i é kantīkin kúñū kó san?

25 ¡Nakué'e ú sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta íña Tó'o ko Jesūcristu, tsí ñá vīi é nakáku ña ko! Dukuān ne, ñá kó san ne, ncho vii é vā'a é ntio Xuva kō ne, ntá tsi kúñū kó san ne, ncho vii é kantīkin kuétsī san.

8

Kaxntii Ēspíritu Xuva ko kō é vīi o é ntio ña

1 Dukuān ne, ña tūvī ká nte kui ka'an ntee Xuva kó ko, xo'ō e ntánuu iní ko Jesūcristu, xo'ō é ña ntáde ká o é ntio nima kīni kaa ko, tsí ntáde o é ntio Espíritu Xuva kō.

2 Tsí te kadē kú'vé Espíritū Sántū san íña kó ne, kanakakū ñá kō é ña kada kú'vé ka kuétsī san ni dóxi'í san íña ko. Tsí Espíritū sán ne, ñá vīi é kata'xi ña ntuvi vā'á íña kó tē ntánuu iní ko Jesūcristu.

³ Tsí leí san ne, ña ni kúvi vīi é nādama nima kīni kaa kō, tsí da xé ña ni kuvi vīi ō é kāda ntaa o e xtúvi Xuva kō. Dukuān né, taxnuu Xuva ko Ī'xá mii ñā é kaku ña vatā o ntákaku ña'a, ñá iō kuetsí i. Vi'a vé ne, ña kúvi kadā kû've ka kuetsī san íña ko, tsí nantí'í Cristu é kúvi vīi kuetsī san ni ko dá xi'i ña ntíkā krusi kan kuénta íña ko.

⁴ Ide ña sá'ā vata koo é kúvi kada ntaa o é kāka'án leí san é vā'a é vīi o. Tsí xo'ō ne, ña ntáde ká o kuénta é kāka'án nima kīni kaa kō, tsi ntáde o kuénta é kāka'an Espíritū san.

⁵ Ña ntoo vata tsī ó ntoo ña e dúkuan iō kuetsí i ne, da ti tsi ntánti'í iní ña kuenta íña mii ña. Ntá tsi ña e ntáde ntaa é kāka'an Espíritū Sántū sán ne, ntánti'í iní ña nee íña é ntio Espíritū Sántū san.

⁶ Te ntí'í iní kō é da ñi kuē'en tsí kuenta íña íña ñúxivi san ne, ní'í kō doxi'i. Ntá tsi te ntí'í iní ko kuénta íña Espíritū Sántū sán ne, ní'í ko ntuvi vā'á íña ko é kuntōo vā'a o.

⁷ Ña é da ñi kuē'en tsí kuenta íña i é ntio nima kīni kaa i ntánti'í iní ña ne, ntáinchu'vi ñá Xuva kō, tsi ñá ncho kada ntaa ña lei Xúva kō. Ntē ña kuvi vīi ña di.

⁸ Dukuān ne, ña e ntáde ntaa é kāka'án nima kīni kaa i ne, ña kúvi vīi ña é ntio Xuva kō.

⁹ Ntá tsi ntō'ó ne, ña ntáde ká nto é kīni kaa san, tsí ntáde ntaa nto é kāka'an Espíritū Sántū san te nuu é ntāa ntí'xe i é nūu Espiritu Xuva kō sán nima nto. Ntá tsi xoo ñá'a, ña é ña te nūu Espíritū Cristú san nima í ne, ñá kadūku ntée ña Cristu.

¹⁰ Ntá tsi tē nuu Cristú nima ntó ne, kuān te kuvi kúñu nto kuénta íña kuetsī sán ne, ta'xi Espíritū san é ña kuví nima ntó tsi é ntuvá'a nto ni Xuva kō.

¹¹ Te nūu ntí'xe Espiritu Xuva kō sán nima ntó ne, ta'xi Xuva kō é ntōto kúñu ntō di. Ní'í nto ntuvi xéé

iña nto. Tsí Xuva kō, ña nantoto Jesúcristu rkóntuvi é xi'i ñá ne, ta'xi ña é ntōto kúñu ntō é nī'i doxi'í san di kuenta iña Espíritu ñā é nūu nima nto.

¹² Dukuān né, ta'an, iō é ntio Xuva kō é kāda ntaa o, ntá tsi ña te ntío ña é vīi ka ō é kāka'án nima kīni kaa kō,

¹³ tsí te vīi nto é kāka'án nima ntó ne, ní'i ntī'xe nto doxi'i. Ntá tsi te xntiī Ēspírītū Sántū san nto é ña da vá'a ká nto é kadā kú've nima kīni kaa ntō ne, ní'i nto ntuvi vā'á iña nto.

¹⁴ Tsí un ntīī ntīī ña'a, ña ntántikīn Espíritu Xuva kō né, dīvi ñā é i'xá Xuva kō kúvi ñā.

¹⁵ Ntá tsi ña ni ta'xi Xúva ko ntō Espírītū Sántū san váta koo é tēe kuétsi ña ntō é vīi nto é ntio ña é u'vī ntó ña. ¡Ñā'á ni san! Tā'xi ña ña vata koo é kūtuni nto tsí i'xá Xuva kō kúvi ntō. Espírītū Sántū sán ne, ta'xi ña é kúvi ka'an o ni Xuva ko: “Ūvá, Uva miī kó nto”, koo ka'an o.

¹⁶ Tsí miī Ēspírītū san kantada ntaa ña nima ko tsí i'xá ntī'xe Xuva kō kúvi ō.

¹⁷ Tsí da xé i'xá Xuva kō kúvi ō ne, ní'i ko iña Xuva ko e xtúví xio ña iña i'xá ña. Dadīi tsi ní'i ko ní Cristu. Tsí tē dadīi ntó'o ko nī Cristú ne, dadīi xi'í nuu ka'nu o ni ñā di.

É vā'a é kī'xi rkontuvi

¹⁸ Iní u tsí ña té ini te ntō'o kudií ko ntuvi sá'á, tsi ñā te nté kaa é vā'a é nī'i kó rkontuvi.

¹⁹ É un ntīī é de kú've Xuva kō ne, dóko sa ña ntákutīi kuntétu da nté xēe ntúvi é nañē'e Xúva ko ī xoo e kúvi i'xá ña, tsi dóo ncho kiní ña.

²⁰ Un ntīī é de kú've Xuva kō né, ntī'i. Ña te míi ntio i, tsí da xé kuān o ka'an Xúva kō é kúvi. Ntá tsi ntantétu

²¹ ntuvi é nakāku Xúva ko ī. Kidāā ne, ñá kadā kû've ka doxi'í san iña i, tsí nakākú Xuva ko ī vata koo é kûvi kaka xaa mí kaxi'í nuu vata o ntaíka xaa i'xá Xuva kō.

²² Ini o tsí un tsi nté veví ne, un ntí'í é de kû've Xuva kō ne, dadíi ntánakití é ntánto'o i vatā ó kanto'o ña kanakaku i'xá san.

²³ Ntē ña te mii tsi sá'a, tsí xo'ō ne, ntánto'o kō di. E tá'xi Xuva ko kō Espíritū Sántū san é kodo nuu un ntí'i nuū i é vā'a é ta'xi ña kō. Dā ntantétu o ne, ntaéku nteé o ntūvi dá nāki'i kue'en Xúva ko kō é kuvi o i'xá ña. Kidāā ne, nadama ña kúñu ata kō kúñu xéé san.

²⁴ Iō neé ntantétu o nte dá nakākú Xuva ko kō. Ntá tsi te nī'i ko nee iña é ntantétu o ne, ñá kantio é kuntetū ká o. ¿Vá xoó ntu kantétu ká i nuu i é nī'i i?

²⁵ Ntá tsi te kántétu o nuū i é vāta ní'i kó ne, da mii é kutíi ko kuntétu ká o.

²⁶ Du'vā ó di, kaxntii Espíritū Sántū san ko é ña kuvi vii o é ncho vii o. Tsi ñá ini ó neé nuu i é kākan o da ntáka'an ntá'ví o. Ntá tsi kaka'an Espíritū Sántū san ni Xuva ko kuénta iña ko. Un tsi kaxkoo kāni ña é ntē ña tuvi tú'ūn.

²⁷ Xuva kō, ña kaito nteé nima ñá'a sán ne, ini ñá nee iña é ncho ka'an Espíritū Sántū san. Tsí Espíritū Sántū sán ne, kaikan ñá nta'a Xuva ko nuū i é ntio Xuva kō é kué'é ña ña ntáduku ntée ña.

É kûvi vii kue'en o

²⁸ Ini o tsí Xuva kō ne, kade ña é kōo é vā'a é un ntí'í é kakuvi nī ña ntákuinima i ña, ña e kána ña é vii ña é ntio ña.

²⁹ Tsí ini Xúva kō nte dí'na xoo kuínti'xe i ña ne, nakaxnúu ña ña nte dí'na vata koo é ntūvi ña vata kaa i'xá ña. Tsí Cristú ne, di'na ña kúvi ña i'xá nuu i é vata kaa un ntí'i éni ña ni tā'an ña.

³⁰ Xoó ña'a, ña é nakaxnúu Xuva kō nte dí'na ne, kāna ña ña di. Xoó ña'a, ña e kána ña ne, ká'an ñā tsí ña tuví ka kuétsi ñā. Xoó ña'a, ña é nakate Xuva ko kuétsi i ne, kada ka'nu Xuva ko ñā di.

³¹ ¿Nté koo ka'an o íña i sá'ā? Te Xuva kō nuu mé'ñu ña kō ne, ¿xoó ntu kuvi víi i ni kō?

³² Ntē ña ni de víni Xuva ko I'xá mii ñā é kuyī ñā kuenta íña ko un ntíi ntíi o. Te ūun tsi nte I'xá mii ñā tá'xi ña kō ne, ¿mí'i ntū é ña víi ña da xe'e é ta'xi ña ko un ntí'i nēe é kantio kō di?

³³ ¿Xoó ntu kuvi tsi'i kuétsi i ña é nakaxnúu Xuva kō? Tsí mii Xuva ko kākā'an ña tsí ña tuví ka kuétsi ñā.

³⁴ ¿Xoó ntu kuvi kué'e i dô'ví san íña ña? Tsí mii Jesūcrístú san ne, xí'i ña kuēnta íña ñá ne, dā ntóto xtuku ñā ne, tuví ña diñi kua'a Xuva kō, kaikan ñā kuenta íña ko.

³⁵ ¿Neé ntu é kūvi víi é nāki'i nteé xio ko vata koo é ña ntío ká Cristu ko? ¿Vá kūvi ntu víi da ntánto'o ko, o da dóo ntíi tu'un, o da ntáde xení ña'a san ni ko, o dá ntoo ntité o, o dá ña tuví é kunuu o, o dá ío nuu i e dóo donchu'vi, o da ntáni'i kó doxi'í san?

³⁶ Tsí vatā ó kaka'an tú'un Xuva kō ne:

Kuenta íña ntó ne, utén utén ntaú'ví ntí tē xoó ka'ní i ntí.

Ntí'í ne, vata ntáa kudii a le'ntú san ntáa ntí,

kiti ntánakuē'nu ña vata koo é kā'xi ñá ti, ka'an.

³⁷ Ntá tsi nté uun nuu i sá'a ne, ña kúvi víi é ña ntío ká Cristu ko. Tsi ntío ña kō né, xntíi ña kō é kūvi víi kue'en o ni é un ntí'i sá'a.

³⁸ Iní vá'a u tsí ña te neé kuvi víi é ña ntío ká Xuva ko kō: nté doxi'í san, nté ntuvi íña ko, nté ánjē san, nté ña odo nūú íña é ña vá'ā san, nté ña ntádē kû'vé e dukún kán,

39 nté mí'i e dóo dūkun, nté mí'i e dóo kūnu, nté da nēé ka nuu i é de kú've Xuya kō ña kuvi vii é ña ntío ká Xuya ko ko, xo'ó e ntánuu iní ko Xuya ko Jesūcristu.

9

Nakaxnúu Xuya ko tátá ña Israee

1 Vata kaa u xu'u é kantikín u Cristú ne, kaka'án u é nuu é ntaā i, ñá kaka'án u dovete, tsí nimá ko ne, Espíritū Sántū san kade kú've ñá ne, kaka'an ñá tsi nuu é ntaā i é kāká'án u

2 tsí un vá'a tsi kakunta'xa iní ko. Nñi kuē'en tsí ntuvi dóo u'vi kakúvi ko,

3 tsi dóo ntio ko é nakákú ña ñuú ko, ña tátá ko. Tē dí kaidia'vi iña ñá ne, ka'án u te nakuítá Cristú ko, kuān te ta'xi ñá ko é ntō'o kó naa ña ñuú ko,

4 ña Israeé san. Nakaxnúu Xuya ko ñā é ntūvi ña i'xa kiín ña. Nañē'e Xúva ko ñā tsi dóo ka'nu ña. Xé'e Xuya ko xú'u ña ni ña nté koo vií ña é vā'a ni ña rkontuvi. Xé'e ña ñā leí san kuenta iña Muísee. Ini ña tsí Xuya kō ne, ínūu mé'ñu ña ñā. Ini ña nee é kāká'an Xúva kō é kuē'é ña ña.

5 Uva ata ika ñā Israeé san ne, dóo na'nu ña'a ña. Tátá ña káku Cristu da vexkúvi ña ñatī. Dīvi ñā né, Xuya ko ñā, ñá kadē kú've é un ntī'i. Kada ka'nu o ña ntīi dañu ntūvi. Kuan koo na kōo.

6 Ntá tsi ña te kaka'án u tsí ña ni de ntáa Xúva kō é xe'é ña xu'u ña nī ña Israee. Kaka'án u tsí veví ne, ña Israeé san ne, ñá te un ntī ntī ña é ña Israee ntī'xe ña.

7 Ntē ña te un ntī ntī tátá vi'i Abraán san é i'xá ntī'xe ña. Tsí da xé Xuya ko kāká'an ñá ni Abraan kídaā: “Tátá vi'i o ne, ki'xi kuenta iña i'xá o Isaa”, ka'an ña.

8 Sá'a katā'xi é kūtuni ko tsí ña te un ntī ntī i'xá san e káku iña Abraan é ntáduku ntée Xuya kō. Tsí kaka'an Xúva kō tsí i'xá ntī'xe ña ne, da mií ña é

kāku iña i'xá ña, ña é xe'é Xuva ko xū'u ña é kuē'é ña ña.

⁹ Tsí xe'é Xuva ko xū'u ña ni Abraán san kídaā: “Ntúvi sá'a da kuía ve ne, dā náxee xtúku ú ne, kaku i'xá Sara”, ka'an ña.

¹⁰ Ntá tsi ió ka é nañē'e ú nto. Xíio i'xa uvi iña Rebecá ne, uvata ika ko Ísaá ne, uva i'xá san ntúvi ña.

¹¹⁻¹² Kuān té vata káku, kuān té vata vií nuu i é kīni kaa ne, o nuū i é vā'á ne, ká'an Xuva ko ni ñadī'í san tsí kada kû've i'xa é kuvi ūví san iña ení i, kuān té i'xa nuu í san. Kuan ō ka'an Xúva kō vata koo é kūtuni ko tsi dīvi ñā kanakaxnúu ña. Nā te nee va'a tsi úun na ne, éde na é vā'a, ntá tsi da xé dīvi ñā ntío ña ne, kanakaxnúu ña na.

¹³ Uve na'a mí kakā'an tú'un Xuva kō: “Dōó ntio kó Jacóbo, ntá tsi ña ni ntio kué'ēn tsí ko Esauu”, ka'an ña.

¹⁴ ¿Nté koo ka'an ó ve? ¿Vá kā'an ntú ō tsí ña vá'a ó de Xuva kō? ¿Ñā'á ni san!

¹⁵ Tsí kade ña vatā ó kaka'an ñá ni Muīsee: “Vii u é vā'á nī xoo ñá'a é ncho vií u é vā'á ni ñā. Ntunta'ví ini kó xoo ñá'a é ncho ntunta'ví ini kó ña”, ka'an ña.

¹⁶ Dukuān ne, ñá te kuēnta iña ñátī san é ntunta'ví ini Xuva ko ni ña, kuān te káde ña nuu i é vā'á ni ñā, tsí da xé mii Xuva kō ntio ña é vii ñá ni ñā é vā'a.

¹⁷ Kaka'an tú'un Xuva kō nté ō kaka'an ñá nī rei Fáruun, rei iña ñá ñuú Egito: “É tā'xi u é vīn rei vata koo é kīnī ña'a tsi dōo ka'nu u é xntīí ú o. Kidáā ne, kutuní uun ntīí ntīí ña'a, ña ntoo ñuxiví san, xoo ñá'a u”, ka'an ña.

¹⁸ Dukuān né, kantunta'ví ini Xuva ko da xōó ka ña'a é ncho ntunta'ví ini ña ña ne, kaxé'e ña é kada do'o da xōó ka ña'a é ntio ña.

19 Á te iō nto é ncho ka'an ntó nī kó ve: “¿Nté kui kaka'an ntú Xuva kō tsí iō ka kuétsi kō kuan, te ña kuvi víi o tūku nuu i é nakaxnuu ña é víi o?” Á te kuān koo ka'an ntó ve.

20 ¿Nté kui nantiko koó ntu nto é kāka'an ntó ni Xuva kō é da mii ñā'a nto? ¿Vá kā'an ntu kídi nte'u é kūvá'a san nī ña de vá'a san: “¿Nté kui kuan ntu o de vá'a nto ko?”, ka'an?

21 ¿Ña kuvi víi ntu ña de vá'a kídi san da nēé ka nuu i é ntio ña ni ntē'ú san? Tē ntio ña ne, kuvi kí'i ña un síin tī'nti nte'ú san ne, dá kadā vá'a ña uun a kídi e dóo tíi kaa é kada tsiñu ni'i ñā dá iō víko san. Kuvi kí'i ká ña tuku ta'vi ðivi tsi tī'nti ntē'ú san ne, dá kadā vá'a ña tuku kídi é ña dóo nēe tíi kaa é kada tsiñu ni'i ña ütén uten.

22 Tē dí Xuva kō ntio ña é nañē'e ñá kō tsi dóo diin ñá ne, dóo iō ña é víi ñá ði ne, dá kuétsi é kākutií ña nima ñá ni ñā'a, ña é nī'i é ntō'o i, ña é iō tu've i é kūvi.

23 Tē ntio ñá nañē'e ñá ko nuu i e dóo nuu á'vi iña ña dá ta'xi ña kō é vā'á iña ña tsí ntunta'ví ini ña ko. Xtūvi tu've ñá kō nte dí'na é nī'i ko é vā'á iña ña.

24 Tsi kána ña ko, kuān te ñá Israeé o, kuān te ña é ña te ña Israee o.

25 Vatā ó uve na'a kaka'an ñá ka'án naa Xuva ko, ñá nani Ósea:

Ña é ña te ña'a mií ko kídaā ne,
ká'ān u tsí ña'a kó ña ve.

Ña é ña ni ntío ko kídaā ne,
ká'ān u tsi dóo ntio kó ña ve.

26 Ðivi tsi ñūu mí kaka'án u kídaā é ña te ña'á ko ñá ne,

ká'ān ú ni ñā ve tsí ntuvi ña i'xá mií kó,
ka'an Xúva kō, ña kantíto,
ka'an Óseá san.

27 Ntá tsi kaka'an Ísaiá san iña tátá ña Israeé san: “Kuān té ña te da díi tāta ña Israeé san, kuān té vata díi ñuti ntute ñú'u kan ñā ne, ñá titīn ña é nakáku ña.

28 Tsí ña nā'á ka dá kāda ntaa ntí'i Xuva kō é kāka'an ña. Nā kukuíi ka ña é kuē'é ña é nto'o ko iña un ntí'i ñā ñuxiví san”, ka'an Ísaia.

29 Vatā ó kaka'an Ísaia kídaā:

Tē dí Xuva kō, ña e dóo ka'nu, ña ni tsoo ña tátá kō ne,

veví ne, e xí'i ntí'i o vatā o xi'i ñá intóo ñuú Sodoma ni ñuú Gomora kídaā, ka'an ña.

Tū'un é vā'á san iña ñá Israeé

30 ¿Nté ntu koo ka'an o kuénta iña i sá'ā kuan? Dukuān ne, kutuni ko tsí ña é ña te ña Israeé san, ña é ña ni ntúku nuu ini i nté koo yíi ña vata koo é ntuvá'a ña ni Xuva kō ne, ntuvá'a ña ni ñā tsi kuínti'xe ña ña.

31 Ntá tsi ña Israeé san ne, ntánantuku ñā nté koo ntuvá'a ña ni Xuva ko kuēnta iña leí san ne, ña ni kutíi ña kada ntaa ña é kāka'án leí san.

32 ¿Nté kui san? Tsí kuvi ntuvá'a ña ni Xuva ko tē kade ña é kāka'án leí san, kuiní ña. Nā ni kutūni ña tsí mii Xuva ko kūvi ntavá'a ña ña te kuínti'xe ñá ña. Dukuān né, vata te xūú nakí'í ña,

33 vatā ó kaka'an tú'un Xuva kō:

Koto nto, tsí ñuú Siuún ne, xtūví u uun ña'a, ña é kūvi vata kaa xuu mí nāki'í ña'a san, mí ntāva ña.

Ntá tsi xoo ñá'a, ña é kuínti'xe i ña ne, ña túvī nté koo kuka'an nuu ña kuénta iña ña, ka'an.

10

¹ Tā'án, kanī nimá ko te nakāku ña tatá ko, ña Israeé san. Un vá'a tsi kaka'an ntá'ví u ni Xuva ko kuēnta iña ña vata koo é nī'i ña é vā'á nta'a Xuva kō.

² Kuvi ka'án u kuenta iña ña tsí ini va'á u tsi dóo ncho vií ña é ntio Xuva kō, ntá tsi ñá ini ntí'xe ña nté koo vií ña vatā ó ntio ña.

³ Tsí vata kutúni ña nté koo ntuvá'a o ni Xuva kō ne, ncho vií mii ñā é ntuvá'a ña ni ñā. Ña ni íde ña kuēnta dá kakā'an Xúva ko ni ñā nté koo ntuvá'a ña ni ñā.

⁴ Tsí Cristú san ne, de ntaa ntí'i ña leí san. Dukuān ne, ntuvá'a o ni Xuva ko, da xōó ka ña'a o, te kakuinti'xe kō Cristu.

⁵ Tsí vatā ó uve na'a kaká'an Muísee kídaā nté koo ni'i ko ntuví va'á iña ko kuenta iñá leí san: “Da xōó ka ña'a, ña é kūtíi kada ntaa ntí'i é kāká'án leí san ne, ní'i ña ntuvi vā'á iña ña”, ka'an ña.

⁶ Ntá tsi kaka'an Xúva ko kuēnta iña i é ntuvá'a o ni ñā tsi kuínti'xe ko ñā: “Ñá ku dē kuení nto te íó xoo é kūvi kaa i e dukūn kán vata koo é nanūu ña Cristu ñúxiví a.

⁷ Ntē ña ku dé kuení nto te íó xoo é kūvi kí un tsi nte iní totsín kan vata koo é natavā ñá Cristu mé'ñū ña xi'í san”, ka'an ña.

⁸ ¿Nté ntū ó kaka'an tú'un Xuva kō kuan? Kaka'an: “Ñá te nté sa ntii tū'un é nī'i nto tú'ūn va'á san, tsí etsín tsi tuví tú'ūn sán ne, ñivi tsi tū'un é kākíi xu'u o nī é nūu nima ó ñi”, ka'an. Tū'ún sa'á ne, ñiví tú'ūn va'a é ntáka'an ntódo nti nté koo kuinti'xe ko Xuva kō.

⁹ Tsí te kā'an ó ni xū'u ko tsí Jesuú ne, Tō'ó nti'xe ko ñā ne, te kuinti'xe kō tsí nantoto Xúva ko ñā rkontuvi é xi'i ñá ne, nakáku ō.

¹⁰ Tsí te kanī nima kó kuinti'xe kō ne, ntuvá'a o

ni Xuva kō. Te kā'an o tsí nuu é ntaā i e Tó'lo nti'xe ko Jēsuú ne, nakáku ña kō.

¹¹ Tsí vatā ó kaka'an tú'un Xuva kō ne: “Da xōó ka ña'a, ña é kānuu iní i ña ne, ña túvī nté koo kuka'an nuu ña”, ka'an.

¹² Ñá te e túku e túku ntáa ña Israeé san é vāta ntáa ña tuku tatá i san. Tsí uun tsi Tó'lo ko ūn ntíí ntíí o. Utén utén kaxé'e ña e dóo va'á iña dá xōó ka ña'a, ña e ntaíkan ntá'a ña.

¹³ Tsí kaka'an tú'un Xuva kō: “Da xōó ka ña'a, ña ntaíkan nta'a Xuva kō ne, nakáku ña”, ka'an.

¹⁴ Ntá tsi, ¿nté koo kakan ñá'a san nta'a Xúva ko te vāta kuintí'xe ña ña? ¿Nté koo kuinti'xe ña ña te vāta tekú ña iña ña? ¿Nté koo tekú ña tē ña xoxo ka'an ntódo i tú'un Xuva ko ni ñā?

¹⁵ ¿Nté koo ka'an ntódo ña tú'un Xuva ko tē ña xoxó taxnuu i ña? Tsí kaka'an tú'un Xuva kō: “Ñá te nté kaa vá'a o tē xee ñá vexní'i tú'un va'á san”, ka'an.

¹⁶ Ntá tsi ña te un ntíí ntíí ña'a san ntaíni ña tú'un va'á san. Tsí kaka'an Ísaia kídaā: “Xuvā, ¿xoo ntu e kuinti'xe i tú'un va'á san dá kakā'án nti?”, ka'an ña.

¹⁷ Dukuān né, da miī é kantio é kā'an ñá nī ko tú'un Xuva ko vāta koo é tēku ko iña Cristú ne, dá kuinti'xe ko ñā.

¹⁸ Ntá tsi xu'ú ne, katsixe'e ú te dā xé ña ni tekú ntu ña. Ñá ntāa, tsi téku ña, ¿nté kui ña'a? Tsí kaka'an tú'un Xuva kō:

Da kaníi ñūxiví san dītó tatsin ña.

Tū'un e ntáka'an ñá ne, íte xaa da kaníi ñūxiví a, ka'an.

¹⁹ Katsixe'e xtukū ú nto te ña ni ñé'e diki ntú ña Israeé san tú'un san. Tsí di'na Muisee xntée na'a ña tsí kuān ó kaka'an Xúva kō:

Vií u é kūne'u iní nto kuenta iña úun ña'a san, ña é ña te uun tsi tatá i vatā ó uun tsi tatá nto.

Vií u é kúdiin nto kuenta iña ñá tuku ñuu,
mí é ña te neé ini,
ka'an Xúva kō.

²⁰ Rkontúví ne, ñá ni ū'ví kue'en tsí Isaia dá
kakā'an ñá vatā ó kaka'an Xúva kō:

Ña'a, ña é ña ni nantúku kó ne, nāni'i ñá ko.

Ña'a, ña é ña ni tsixé'e ī kó ne, nañē'e ú ña nté kaa
u,

ka'an ña.

²¹ Kaka'an Xúva ko iña ñá Israeé san di: “Nii kuē'en
tsí ntuvi nakáa ú nta'a ko é nānumé u ña'a san, ña é
ña ni kuintí'xe i ko, ña é ña ncho vii nee iña é ntio
ko”, ka'an ña.

11

Ña Israee, ña é nakaxnúu Xuva ko

¹ Katsixe'e ú nto ve: ¿Vá nakuitā ntú Xuva ko
ña'a mii ñā? ¡Ñā'á ni san! tsí miī ú ne, ña Israeé
u. Uva ikā kó Abraán ne, ðivi tātá vi'i kó Benjamiín
di.

² Ñá ni nakuíta Xúva ko ña'a mii ñā, ña é
nakaxnúu ña nte dí'na. ¿Ñá ini ntú nto nté o
kakā'an tú'un Xuva kō mí katsi'i kuétsi Eliá san ña
Israeé san? Tsí kaka'an ña:

³ “Xuvā, ē'ní ña ña ntáka'an kuénta iña nto ne,
nākatsin ña naa ntó di. Da miī sá u ntoó u é kántito
ká u ne, ncho ka'ní ña kó di”, ka'an ña.

⁴ Ntá tsi kaka'an Xúva ko ni ñā: “Íó u'xe míl ñatij,
ña é xtuvī xío ú kuenta iñá ko. Nté uun ito ña ni
kanchíti ña nūú Baá, ðiví é de vá'a ña tuku ñuu san
é víi xuva ñā”, ka'an Xúva kō.

⁵ Kuān ó veví di. Ntoo ká ña'a, ña é nakaxnúu
Xuva kō é vii ña é vā'á ni ñā.

⁶ Dā xé mii Xuva kō ntío ña é vii ña é vā'á ni ñā ne,
ñá te kuénta iña i é vā'a é idé ña'a san. Tē nakaxnúu

Xuva ko ñā'a san kuénta iña i é vā'a e ntáde ña ne, ña kúvi ká'an o tsí nakaxnúu ña ña tsí mii ñā ncho vií ña é vā'á ni ñā.

⁷ ¿Nté ntu koo ka'an ó ve? Tsí ña ni naní'i ña Israeé san nuu i e dóo ntánantuku ñā. Da mii ñā'a, ña é nakaxnúu Xuva ko ne, nāni'i ña. Ntá tsi ña nguī sán ne, da díi díi ka dé ka'xi ña nima ña, vata ō uve na'a

⁸ kaka'an tú'un Xuva kō: “Xé'e Xuva kō é ntuka'xi dikī ña vata koo é ña tekú ña. Un tsi da nte vevii ne, ña ntaíni ña, nte ña ntátekú ña”, ka'an.

⁹ Davíi san ne, kaka'an ñá di:

Na kō'xó mii ñā da ntáde ña dodīni kuénta iña i é un ntí'í é ió iña ña.

Na kō'xó nteé ñá nuu i é kīni kaa vata koo é na kuē'é Xuva ko ñā é ntō'o ña.

¹⁰ Na kūneé kue'en ntúxnūú ña vata koo é ña kiní ka ña.

Vata kaa ntuvi é kutuvī ñá ne, na nakaka tí'i kuē'en ña, ka'an ña.

É nakáku ña'a, ña é ña te ña Israeé

¹¹ Katsixe'e ú nto ve: Dā xé kō'xó ntēé ña Israeé san nuu Xuva kó ne, ¿vá nakuitā ntú Xuva ko ñā? ¡Ñā'á ni san! Ntá tsi da xé ña ni ntío ña Israeé san kuinti'xe ña Cristú ne, ña tuku ñuú san ní'i ñā e dóo va'á nta'a Xuva kō vata koo é na kūne'u iní ña Israeé san ni ñā.

¹² Vī'a ve né, te nī'í ñuxiví san e dóo va'a tsí ña ni ntío ña Israeé san kuinti'xe ña Cristú ne, te nī'i ña tuku tatá i san é vā'a tsi ntú'dutsi ña Israeé san dí ne, ¡nté kuān nte vā'ā ó te ntiko kōo un ntí ntí ña Israeé san é kuinti'xe ña Xuva kō!

¹³ Kaka'án u ni nto vē, ntō'o é ña tuku ñuú nto, tsi táxnuu Xuva kō ko é ká'án u ni nto kuénta iña ñá ne, dōó ka'nu tsiñu ko, kuiní ko.

14 Kuān ó kaka'án u vata koo é na kūne'u iní ña ñuú ko, ña Israeé san. Tsi kídaā né, ti kaa te iō ña é tekū ña dá kakā'án u ni ñā nté koo nakáku ña.

15 Tē ntuvá'a ña ñuxiví san ni Xuva kō tsi éte xio ña ña Israeé san ne, dií dií ka vá'ā ó te nāki'i xtuku ña ña. Vata tē ntóto ña xi'í san tē xi'í ña.

16 Te kuē'é o uun ta'vi ū'xen tañú'u san nta'a Xúva kō ne, kanii tī'nti i é kāduku ntée ña di. Te xō'o utun san kúvi iña Xuva kó ne, nta'a i sán ne, da mii é kāduku ntée ña di.

17 Ió tun olívu va'á san é kā'nté tu'un ña'a san nta'a i ne, dá nātíin ntee tá'an ña nta'a tun olívu ku'ú san vata koo é dií ka va'á kití i kii. Kuan ō kúvi ni ō dí, xo'ōn é ña te ña Israeen, tsí vata tē é'nte tu'un Xuva ko ñā'a ña vata koo é nī'i o é vā'á dadii ni ña Israeé san.

18 Ñá ku kā'an te dií ka ka'nun é vata kaa nta'a i e é'nte Xuva kō. Tē ncho viín ka'nun ne, naka'an ō tsí kudii nta'a i kúvin. Ñá te kuēnta iña o é xi'i kutu xō'o i, tsí kuenta iña xo'o í san é ntitsin kutun.

19 Á te kā'an ve: “Ntá tsi é'nte tu'un Xuva ko nta'a mii i vata koo é nātíin ntee tá'an ña ko”, koo ka'an.

20 Nuú é ntaā i é kāka'an, ntá tsi é'nte tu'un ñá ña tsí ña ni kuintí'xe ña Cristu. Tíin nteen kutun da mii tsí é kākuintí'xe ká o ña. Dukuān ne, ñá ku dē kuení o tē dóo ka'nun, tsí koton tsin kuenta iña mii o.

21 Tsí te ña ni ntunta'ví ini Xuva ko nta'a mii ūtun sán ne, nté xo'ōn ña ntunta'ví ini ña o di.

22 Koton tsi dóo va'á Xuva kō ne, ntá tsi dóo diin ñá di. Tsi dóo diin ñá nī ña ntáde é kīni kaa, ntá tsi dóo va'á koo vií ña ni o te viín nee iña é ntio ña. Tē ña'á ne, ka'nté tu'un ñá o di.

23 Ña Israeé di, te ntiko koō ña é kuintí'xe ña Xuva kō ne, nātíin ntee tá'an xtuku ña ña. Tsí kuvi vií Xuva ko nātíin ntee tá'an xtuku ña ña.

24 Tsí xo'ōn né, vata kaa nta'a tun olívu ku'ú san é tē'nte kaan ne, nātiín ntee tá'an tun olívu va'á san, kuān té ña te ña te ña te ña o. Ña Israeé san ne, vata ntáa nta'a tun olívu va'á san ntáa ña. Dukuān ne, díí díí ka ña ntii tu'un é nātiín ntee tá'an xtuku utun é ña te ña te ña mii ī.

Nakáku ña Israeé san te kúvi

25 Tā'án, ntio ko é na tekū nto tú'ūn é iō xu'ú ña Xuva ko, vata koo é ña ku kadá kuení mii ntō e dóo tu've nto: tsí dava tsi ña Israeé san ne, ntáde do'o ña kuēnta ña Xuva ko. Ntá tsi kuan o tá'xi Xuva kō é kúvi da nte koo é nakáku titín ña'a, ña é ña te ña Israeé san, vatā ó ntio Xuva kō.

26 Tē kúvi un ntí'í sá'á ne, nakáku un ntí'í ntí'í ña Israeé san. Tsí vatā ó uve na'a kaká'an tú'un Xuva kō:

Nté ñūú Siuun ki'xi ña é nakakū ko.

Naki'i ña é kīni kaa é nūu nima Jácoo.

27 Kidáa ne, kuntáa tú'ūn é xē'e ú xu'u kó ni ña tsí nakate u kuétsi ña, ka'an.

28 Dā xé ña ni ntío ña Israeé san tú'ūn va'á san ne, ntaínchu'vi ña Xuva kō. Dā xé kuān o dé ña ne, nto'ó ne, ní'í ntō é tekū ntó tú'ūn va'á san. Ntá tsi Xuva kō ne, ntio dukuan ña ña Israeé san, tsí nakaxnúu ña ñata ña, ña intóo di'na.

29 Ña kanatívi iní Xuva ko xō ñá'a, ña é kána ña, nte é kaxé'e ña di.

30 Ntúvi di'na ne, ña ni kuinti'xe nto Xuva kō. Ntá tsi veyí ne, ní'í ntō é vā'á nta'a Xuva kō tsi xtúvī mii ña Israeé san e ntákuinti'xe ña ña.

31 Ña Israeé san ne, ña ntákuinti'xe ña Xuva ko veyí vatā o dé nto nte dí'na. Kuan o xé'é Xuva ko itsí é kuān koo vii ña vata koo é ntuntá'ví ini ña nto ne, kuan koo ntuntá'ví ini ña ña Israeé san di.

³² Tsí Xuva kō xe'é ña é kuédadïi un ntíí ntíí ña'a san é ña kuvi ntii míí ñā é kīni kaa san e ntáde ña un ntí'i ñā, vata koo é tē kúvi ne, nañē'e ñá ña tsí dadïi tsi kantuntā'ví ini ña ña un ntíí ntíí ña.

³³ ¡Nté kuān nte ka'nu Xúva kō! Tsi dóo ini ña nté koo víí ña. Dōó ini ña nee é vā'a. Ña kúvi kutūni ko nté o kadē kuení ña ne, nté ña kuvi kí'in dikí ko nté koo é kuān ó de ña dī.

³⁴ Tsí “¿xoó ntu ini i nté o kadē kuení Xuva kō? ¿Xoó ntu nañē'e i ña é kuān koo víí ña?”

³⁵ ¿Xoó ntu kuvi kué'e i doméni e dóo ka'nu iña Xuva ko vata koo é na ntānáa Xuva ko iña i?”

³⁶ Tsí Xuva kō ne, de kú'vē ña é un ntí'ī né, dīvi ña kāka'an ña nté koo vii é un ntí'ī é io. Un ntí'ī é ió ne, kuenta iña ña. Na kā'an o tsi dóo va'á kue'en Xúva ko ntii dañu ntūvi. Kuan koo na kōo.

12

Naku'e o ntūvi iña ko nta'a Xúva kō

¹ Dukuān né, tā'an, da xe dóo ntunta'ví ini Xuva ko kō ne, kaikán u nto vata koo é nakué'é nto kúñu nto kuēnta iña Xuva ko vaṭa kaa doméni é kāntíto kaa iña ña. Xtuvī mií nto é kīni kaa ne, víí nto da mií é ntio ña. Kidáā ne, kunuu ini ntí'xe nto Xuva ko vaṭā ó ntio ña é vii nto.

² Ná ku dā vá'a nto é kā'an ñá'a, ña é ña ntákuinti'xe i Xuva kō, nté koo kuntōo nto. Ntá tsi kué'e nto é nadama Xuva kō nté o ntádē kuení nto. Kidáā ne, kutuni ntó nee iña é ntio Xuva kō. Tsí tē ini o nee é ntio ña ne, kutuni ko nee iña é kāduku ntée ña, nee iña e xkúntee iní ña, nee iña é vā'á kue'en.

³ Tsí da xe dóo vá'ā o dé Xuva ko nī kó da tá'xi ñā kó tsiñu sá'á ne, kuvi ka'án u ni ūn ntíí ntíí nto tsí ña ku dé kuení nto te dóo ka'nu ña'a nto. Ntá

tsi koto nteé va'a nto nima nto nté kaa ntákuinti'xe nto vatā o tá'xi Xuva kō é vii nto.

⁴ Uun tsi kúñu kō, ntá tsi iō e túku e túku ta'vi ī. É un é un ta'vi ī sán ne, é tūku e túku tsiñu ī.

⁵ Xo'ō e ntákuinti'xe kō né, kuān te titín ña'a o né, vata te uun ña'a tsō da ntákuinti'xe kō Cristu. Kidáá ne, ntaíntee tá'an o ūun ntíí ntíí o é uun tso kuvi ō.

⁶ Ntá tsi tá'xi Xuva kō é kūvi vii o, xé un xé un ō, e túku e túku nuu i vatā ó é vā'á iña ko, kuíni ña. Vii ó vata ō tá'xi ña é kūvi vii o. Tē tá'xi ña é kā'an o tú'un ña ne, ká'an o vatā ó ntákuinti'xe kō.

⁷ Te tā'xi ña é xntii o ta'an kō ne, xntii vā'á o ñā. Tē xoó ña'a ntio Xuva kō é nakuā'a ña ña'a ne, na nakuā'a vá'a ña ña'a san.

⁸ Tē xoó ña'a ni'i ña é naxnūu ña nima tá'an ña ne, na naxnūu ña nima ña. Tē xoó ña'a ni'i ña é kā'nté dava ña é vā'á ña ne, ñá ku kadā víni ñā. Tē xoó ña'a ni'i ña é kadā kú've ña ne, na kōó ntii ña kadā kú've ña. Tē xoó ña'a ni'i ña é xntii ñā ña ntátaan núu i ne, na kūnuu díni nima ña é xntii ña ñā.

Nté koo vii ña ntákuinti'xe i san

⁹ Kanñ nima ntó kuinima ntí'xe nto ta'an nto. Ñá ku ntío kuē'en nto nuu i é kīni ntáa, ntá tsi kuntikín ntó da mii nuū i é vā'a.

¹⁰ Kuinima ntó ta'an nto, ña ntákuinti'xe i, vata tsi te ta'an mii nto ñā. Nñ kue'én ini nto kuiko ñu'u nto tā'an nto.

¹¹ Koo ntii nto kāda tsiñu nto. Ñá ku kudu'xen ntō. Kanñ nima ntó kada tsiñu nto kuenta iña Xuva ko.

¹² Kuntōo díni nto, tsí ini nto tsí kuntoo nto ni Xuva kō rkontuvi. Na kútií nto da ntánto'o nto. Ñá ku xtuví mii nto e ntáka'an ntá'ví nto nñ kuē'en tsí ntuvi.

13 Kué'e ntō nee iñá kataan núu ta'an nto, ña ntákuinti'xe i san. Kué'e nto vī'i nto é kuntōo ta'an nto, ña ntaika itsi san.

14 Kákan nto nta'a Xuva ko te vii ña é vā'á ni ña'a, kuān te ntáde ña ni ntō é kīni kaa. Kuān koo vii nti'xe nto. Nā kákan ntó nta'a Xuva ko te kué'é ña e dóo nto'o ñā'a san.

15 Kuntōo dīnī ntó ni ñā'a da ntántoo dīnī ña. Kueku nto ni ñā da ntaéku ña.

16 Kuntōo vá'a nto ni tā'an nto. Nā vīi ka'nu nto, tsi kuédadai tsi vii nto ni ña ntā'vi. Nā ku dē kuení nto e dóo ini nto é un nti'í.

17 Nā vii nto é kini kaa ni ñā'á, kuān te kuán o de ña ni ntō. Vii nto é vā'á vata koo é ña té nee ka'an ñā'a san é kuetsi nto.

18 Koó ntii ntō é kuntōo vá'a nto ni ūn ntíí ntíí ña'a vata kaa é kūtíi nto.

19 Nā ntānaa nto tē kade ña'a san é kini kaa ni ntō, ta'an e dóo ntio kó, tsi kué'e nto é ntānaa Xuva ko ni ñā. Tsi kaka'an tú'un Xuva kō: “Xu'ú ntānaa u. Xu'u kué'e ú ña é ntō'o ña”, ka'an Xúva kō. Kuān ó kaka'an tú'un ñā.

20 Ntá tsi vii nto vatā ó kaka'an tú'un Xuva kō: “Te kākakin ña kade xení ni ntō ne, kué'e ntō é kā'xi ña. Tē kaitsi ña ntute ne, kué'e nto ntute na kō'o ña. Te kuan kōo vii nto ne, un tsi nturkue'e ña é kākuka'an nuu ña tsí kade ña é kini kaa ni ntō”, ka'an.

21 Nā ku dā vá'a nto é kūvi vii é kīni kaa san ni nto, ntá tsi vii nto é vā'á vata koo é kūvi vii nto nī é kīni kaa san.

13

1 Un ntíí ntíí ña'a ne, kantio é kāda ntaa ña é kākā'an ñā tsiñu i, tsí ña kúvi kadā kú've ña tsiñu i san tē dí ña ni xé'e Xuva kō é kadā kú've ña. Nā

ntádē kú've vevíi ne, Xuva kō xtúvī ñá ña e ntádē kú've ña.

² Dukuān ne, xoó ña'a, ña é ña káde ntaa é kāka'an ñá tsiñu i ne, ñá káde ña é ntio Xuva kō é vīi o. Xoó ña'a, ña é kuān ó ntáde ne, ní'i ñā é ntō'o ña.

³ Xoó ña'a, ña e ntáde é vā'á ne, ña túbī nté kui u'vī ñá ña tsiñu i san. Ntá tsi xoó ña'a, ña e ntáde é kīni kaa ne, iō nuu i nté kui ntaú'vī ñá ña. Tē ña ntío o é u'vī o ñá tsiñu i sán ne, viin é vā'a. Te vīin é vā'á ne, ká'an ñā tsi dóo va'an.

⁴ Xuva kō né, xtuvī ñá ña é vīi ñá tsiñu sá'a vata koo é kōo é vā'á ni kō. Ntá tsi te kade o é kīni kaa ne, u'vī ntí'xe ko ñā, tsí ña te da kaká'an ña é ta'xi ña kō é nto'o kō. Tsí ña kade tsiñu iña Xuva kó ne, ta'xi ña ko da nēé ka é nto'o kō é kāka'an Xúva kō, te vīi o é kīni kaa.

⁵ Dukuān ne, kada ntaa o é kāka'an ñá tsiñu i, ñá te da mii tsí é ní'i ko é nto'o ko tē ña kada ntáa o, ntá tsi da xé kaka'án nima ko tsi vā'á o é kuān koo vīi o.

⁶ Dukuān ó, kantio e ntá'vi o diū'un xoó san, tsí ña tsiñu i sán ne, ntáde tsiñu ña kuenta iña Xuva ko da ntáde ña ko kuēnta.

⁷ Kué'e nto ñā é un ntí'í é kāduku ntée ña. Tē neé diu'un kaikan ñá tsiñu i sán ne, ntá'vi nto. Tē diu'un xóo kaikan ñá ne, kué'e ntō dí. Te ká'nu ña'a ña né, kuiko ñu'u nto ñā.

⁸ Ñá vā'á o te kuita nuu o iña ña'a. Ntá tsi dóo vā'a o te kuñima kó ña, un ntíí ntíí ña. Xoó ña'a é kakuinima ñá ta'an ña ne, kade ntaa ña é kāka'án lei Xúva kō.

⁹ Tsí kaka'án lei san: “Ñá ku kīdi ní'i nto ñádf'í tuku ña'a; ñá ku ká'ní nto ña'a; ñá ku kī'i dú'u nto; ñá ku nakuīdo nuu nto iña tuku ñá'a”, ka'an. Kada ntaa o sá'a, ni da nēé ka xtuku lei e xtúvī Xuva ko te

vīi ó, vatā ó kaka'an sá'ā: “Kuinima ó ta'an o vatā ó kakuinima ó kúñu mii ō”, ka'an.

¹⁰ Tsí te kakuinima kó ta'an kō ne, ñá vii o é kini kaa ni ñā. Dukuān né, te kakuinima kó ta'an kō ne, kada ntaa o é kāka'án lei Xúva kō.

¹¹ Kantio é vii ntó vatā ó kaka'án u, tsi íni nto nté ō ntúvi e ntántoo o ñūxiví a vevii. Na ntūtuni ntó ve, tsí ntuvi dá naki'i kue'en Xúva ko kō ne, dií dií ka etsin tuví vevii é vāta kaa da kuínti'xe di'na kō.

¹² Ntuví é kīni kaa sán ne, dóko sá ntí'i. Dóko sá xee ntúvi dá kī'xi xtuku Cristu. Dukuān né, xtuví mii o e ntáde ō é kīni kaa san. Na kōo tú've kó ntuvi tsikan vatā ó iō tu've sntadún san dá kī'in ñá du'xēn.

¹³ Vii ō é vā'á ve, vatā ó de ña'a, ña ntáduku ntée Xuva kō. Ñá ku de ki'vi ō; nté kī'in o viko mi dóo ntáde ki'vi ña'a. Ñá ku kīdi ni'i o ñádī'i, ña é ña te ñádī'i míi kō; nté ña vii o da nēé ka nuu i é kini kaa ni ñádī'i, ni ñatīi. Ña náá ó; nté ña ku kuiñí ko ta'an kō.

¹⁴ Ntá tsi kué'e ntō é nadā'an Tó'o ko Jesūcristu nto. Ñá ku dē kuení ka nto nee iña é ntio nima kīni kaa nto, vata koo é ña vii ka nto é kīni kaa.

14

Ñá ku ká'an ntée o ta'an kō

¹ Te kī'xi uun ña'a, ña é vāta kuínti'xe vá'a i ne, kué'e nto na kutuví ña. Ntá tsi ña naa núu nto ni ña kuēnta iña i é kadē kuení ña.

² Iō ñá ne, kvi ka'xí ña da nēé ka nuu i, kuíni ña. Ntá tsi ña é vāta kuínti'xe vá'a i sán ne, ñá vā'á ō é ká'xí ña kúñū, kuíni ña.

³ Ña é kaē'xí ntí'i da nēé ka nuu i ne, ñá ku dē kuení kini ña iña ña ña kaé'xi kúñū san. Ña é ña

kaé'xi sán ne, ñá ku kā'an ñá te ña vá'a o de ña é kaé'xí da nēé ka nti'í. Tsi ñú'u nta'a Xuva ko ñā di.

⁴ ¿Xoó ña'a ntun, te kuīni o, é kā'an te vá'ā ó ne, o tē ña vá'ā ó de ña kade tsiñu iña tuku ñá'a san? Tsí kuenta iña tó'o mii ña te vā'á o de ña ne, o tē ña vá'ā ó de ña. Vií nti'xe ña é vā'a, tsi kué'e Xuva kō é kuān koo vií ña.

⁵ Iō ñá ne, iō ntúvi e dií ka ka'nu é tūku ntuvi, kuíní ña. Tuku ña'a ne, dadii tsi un ntí ntí ntuvi san, kuíní ña. Koo ntaa iní nto nee iña é kākuinti'xe nto é un é un nto.

⁶ Xoó ña'a, ña é kadē kuení i tsi dií ka ka'nu uun ntuvi é tūku ntuvi ne, kuān ó de ña vata koo é kuiko ñu'u ña Xuva kō, kuíní ña. Xoó ña'a, ña é ña káde ka'nu ntuvi tsikán ne, kuān ó de ña vata koo é kuiko ñu'u ña Xuva kō dí, kuíní ña. Xoó ña'a, ña é kae'xí da nēé ka nuu i ne, kuān ó de ña vata koo é kuiko ñu'u ña Xuva kō, kuíní ña ne, kanakué'e ña sintiá'vi nta'a ña. Xoó ña'a, ña é ña kaé'xi é un nti'í ne, kuān ó de ña vata koo é kuiko ñu'u ña Xuva kō, kuíní ña ne, kanakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō di.

⁷ Ñá tē ntántoo o ñūxiví sa kuenta iña mii ko. Ntē ña kuví o kuēnta iña mii kó di.

⁸ Te kuntoo o ñūxiví sa ne, vii ō vata koo é kūvi ka'an ñá'a san tsi dóo ka'nu Xuva kō. Te kūvi ó ne, kuví o váta koo é kūvi ka'an ñá'a san tsi dóo ka'nu Xuva kō. Tsí kuān te ntántoo ká o, kuān te kuví ō ne, ntáduku ntée o Xuva kō.

⁹ Tsi xi'í Cristú ne, ntōto xtuku ña vata koo é vii ña Tó'ō ña xi'í san ne, nī ña ntantíto sán di.

¹⁰ Xō'ón ne, ¿nté kui kaka'an ntéen ntun ta'an o tsí ña vá'a ō nuu i é kade ta'an o? Xō'ón di ne, ¿nté kui kainchu'vin ntún ta'an o di? Tsí un nti'í o kuntāñi ó nuú Cristu dá kā'an ñá xoo é vā'á i ne, xoo é ña vá'a i di.

11 Tsi tú'un Xuva kō ne, kaka'an:
 Nuú é ntaā i é kākā'án u, ka'an Xúva kō,
 tsí nakunchíti un ntíí ntíí ña'a nuú ko.
 Ká'an ūn ntíí ntíí ña'a san tsí Xuva kō né, dōó ka'nu
 ña,
 ka'an ña.

12 Kidáā ne, ká'an o ni Xuva ko kui kui uun ō nee
 iña é idé ō xé un xé un ō.

*Ña kú de ō é kō'xó ntéé ta'an ko nuū i é kīni kaa
 san*

13 Dukuān ne, náa ī é kākā'an ntéé o ta'an kō ne, koó
 ntii ō é ña vií ō nee iña é kō'xó ntéé ta'an kō, o nēe
 nuu i é natívi iní ña é kākuinti'xe ña.

14 Iní u tsí ña tuvi nee iña é da mií e dóo dentu káa,
 tsí kuan ō nañé'e Xúva ko Jēsuú ko. Ntá tsi tē kuiní
 ña'a san tsí ña vá'a ō é vií ñá ne, ñá vā'á ō ntí'xe é
 vií ña.

15 Ntá tsi te da mií é kākā'xín da nēé ka nuu i,
 kuān te dóo u'vi kakúvi ta'an o kuenta iña í ne, ñá
 kakuinima ntí'xe o ta'an o. Ñá ku kuē'en é kūnaá
 ta'an o kuenta iña i é ncho ka'xín, tsí xí'í Cristu
 kuéñta iña ñá di.

16 Ñá ku vií ntó nee nuu i vata koo é ña kuvi ka'an
 kīni ñá'a san kuéñta iña i é kade nto.

17 Tsi mí kadē kú'vé Xuva kō né, ñā té ini nee é
 ka'xi o ne, ō nee é ko'o ō. Ntá tsi sá'a ntio Xuva kō
 é vií ó ne: Vií ō é vā'á, vatā ó kaka'an ña. Kuntōo
 vá'a o ni ta'an ko, ni Xuva kō di. Kunūu díní nima
 kó di. Un ntíí ntíí sá'ā ne, ní'i ko kuéñta iña Espíritū
 Sántū san.

18 Xoó ña'a é kuān ó kade ña dá kade tsiñu ña iñá
 Cristú ne, dōo díní Xuva ko ni ñā. Ká'an ñā'a sán di
 tsi dóo vā'á ó de ña.

19 Dukuān ne, koó ntii ō é kuntōo vá'a o ni ta'an
 kō. Xntii ta'an ō e díí ka kuinti'xe ko Xuva kō.

²⁰ Ñá ku nativín tsiñu Xuva ko kuenta iña i é ncho ka'xin. Nuu é ntaā i tsí ña tuví da nēé ka nuu i é kā'xin é ña vá'a. Ntá tsi te kō'xó ntēé ta'an o kuenta iña i é kaē'xín ne, ñá vā'á o den.

²¹ Tsí dií ka vá'ā o é ña ka'xin kúnū, nté ko'on vinú, ntē ña viín da nēé ka nuu i é na kō'xó ntēé ta'an o.

²² Nee iña é kuinti'xe o kuenta iña i sá'ā ne, iña míi o ni Xuva kō. Dōo diní ko te vīi o é íni o tsí ntio Xuva kō é vīi o. Kidáā ne, ña tívī nté kui ka'án nima ko tsi ña vá'a o de ō.

²³ Ntá tsi te xōō ña'a e ña íni ña te vā'á o é kā'xi ñá ne, o tē ña vá'ā o é kā'xi ñá da nēé ka ne, tē kuví é'xi ña ne, iō kuetsí ña, tsí ña kaé'xi ña vatā ó kakuinti'xe ña. Tsí da nēé ka nuu i é vīín ne, tē ña kuinti'xe o te vā'á ō é vīín ne, kaden kuétsi te vīin.

15

Vii o é ntio ta'an kō, ñá ku vīi o nee iña é ntio mii kō

¹ Xo'ō e ntákuinti'xe vá'a kō ne, kantio é xntii o ta'an kō, ña é vata kuinti'xe vá'a i san, vata koo é kūtuni ña nee é vā'a. Ña kú de o kuēnta da míi iña mii ko.

² Vii o é vā'á, e xkúntee iní ta'an kō, é un é un ō, vata koo é vā'á koo ni ñā, vata koo é dií dií ka na kuīnti'xe ña di.

³ Tsí Cristú ne, ña ni íde ña nee iña é ntio mii ñā. Tsi kúvi ña vatā ó kaka'an tú'un Xuva kō: “Dā ka'an kīni ña'a san iña ó ne, dúku ntēé u xu'ú di”, ka'an.

⁴ Tsí un nti'ṛ tú'un Xuva kō é ūve na'a nte ntúvi di'na ne, úvē na'a vata koo é na kūtú've kō nté koo kuntoo ō. Tsi tú'un ñā ne, kaka'an nté koo kutíi kō é na kuntetu o nī nté koo kunuu ka'nu nima kó di. Dukuān ne, ntantétu ō é nī'i ko é vā'á nta'a Xuva kō.

⁵ Xuva kō, ñá é kāta'xi é kūtíi kō, é nāku'ún ka'nu nima kó ne, na tā'xi ña é uun tsi kadā kuení nto ni tā'an ntó vatā o nañé'e Jesucristu ko é vīi o,

⁶ vata koo é uun tsi tatsin ntó ni ūun tsi ðiki nto kada ká'nu nto Xuva ko, Úvā Tó'o ko Jesūcristu.

É kā'an ntódo ña tú'ūn va'á san iña ña é ña te ña Israeé san

⁷ Dukuān ne, vá'a koo vií nto ni tā'an nto xe un xé un nto vatā o dé Cristu ni ntó vata koo é na kada ka'nu ña Xuva kō.

⁸ Tsí kaka'án u ni ntō tsi kí'xi Cristu vāta koo é xntii ña ña Israeé san é kūtuni ña nee iña é nuu é ntaā í iña Xuva kó nī é ntāda ntaa ña tú'ūn é xe'é Xuva ko xu'u ña ni ñata kō kídaā.

⁹ Kí'xi ña ði vata koo é kā'an ña é ña te ña Israeé san tsi dóo va'á Xuva kō é ntuntā'ví ini ña ña. Kuān ó kakuvi vatā ó uve na'a tú'ūn Xuva kō mí kaka'an Dávii:

Kada ka'nu ú nto mé'ñū ña'a, ñá é ña te ña Israeé san.

Kata ú iña nto tsi dóo ka'nu nto, ka'an ña.

¹⁰ Kaka'an xtúku tú'ūn Xuva kō ði:

Kuntōo ðínī ntó, ña é ña te ña Israeé, ni ñā'a, ña ntáduku ntée Xuva kō,

ka'an.

¹¹ Kaka'an xtúku ði:

Un ntíí ntíí ña'a, ña da nēé ka tatá i ne, ðna kada ka'nu ña Xuva kō!

ka'an.

¹² Isaiá ði ne, kaka'an ña:

Kene ntita ðitsin tatá vi'i Isaii.

Kii uun ña'a, ña é kadā kú've iña ñá ntoo da mí'i ká ñuu.

Ðivi ñā ne, kuntee ini ñá ñuú san ña, ka'an.

¹³ Tsí Xuva kō, ña é kata'xi é vā'a é kuntetu ō né, na tā'xi ña é kuntōo díni nto; na tā'xi ña é kuntōo vā'a nto di, nto'o é intée ini nto ña. Na tā'xi ña Espíritū Sántū san é xntii ña ntō é kan̄ nima ntó kuntētu nto é vā'á koo vií Xuva ko ni ntō.

¹⁴ Ntō'ó ta'an miī ko, iní u tsí ñi'vi ntō ne, ini vā'a nto é vii nto é vā'a. Ini vā'a nto nté koo ka'an nto é kūvi kué'e nto ta'an nto itsi.

¹⁵ Ntá tsi iō nuu i é ña ni u'ví ko é kā'án u ni ntō dā táxnūu u tú'ūn sa'á iña ntó, vata koo é ña kunáa ini nto. Kade u sá'á tsí kuan ō tá'xi Xuva ko tsīñu va'á san iñá ko

¹⁶ é vií u vata kaa dutu iña Jesúcristu, é nañē'e ú ña é ña te ña Israeé san tú'ūn va'á iña Xuva ko. Vata tē nakué'e ú ña nta'a Xuva kō vata kaa doméni e dóo xkúntee ini ña. Kuvi ki'i ña ña, tsi e xtúvi tū've Espíritū Sántū san ña é kūvi ña iña Xuva ko.

¹⁷ Vata kaa ú xu'u é kākuinti'xe kó Jesucristú ne, e dóo ka'nu kuiní ko é kāde tsiñu ú iña Xuva ko.

¹⁸ Ñá tē nee iñá kenē ini ko é kā'án u ni ntō, mii tsí é nté ō dé Cristu ní ko é kā'án u ni ña é ña te ña Israeé san vata koo é na kuinti'xe ña Xuva kō. Kuñti'xe ña da téku ña tú'ūn é kāka'án u ni ña, ni dā ini ña nté ō dé u

¹⁹ dá xe'é u kuenta nuu i e dóo na'nu ne, ni nuū i e dóo va'á san di é xntii Espíritū Sántū sán ko. Dukuān ne, nté ñūú Jerusaleen ún tsi nte ñūú Liricú ne, kaka'an ntódo ú kan̄ tú'ūn va'á san iñá Cristu.

²⁰ Tsi xió ntiū u é kā'an ntódo u tú'ūn va'á san da mí'i ka mí vāta kutúni ñá'a san xoo é Cristu i. Kidáa ne, ña kúvi kā'an ñá'a san te nāki'i nuu ú tsiñu tuku ña'a.

²¹ Ncho vií u vatā ó kaka'an tú'un Xuva kō: Ña é vāta xoxo ka'an í ni ñā ne, kutuni ñá ve. Ña é vāta teku í kuenta iña ñá ne, kiní ña ve,

ka'an.

Ncho k'ín Pablu ñuú Roma

²² Dukuān ne, ña ni kúvi k'ín u kikoto ní'ni ú nto, kuān té ki'in itō ntío ko é k'ín u.

²³ Ntá tsi vevii ne, é nt'í tsiñu kó i'a. Dukuān ne, ñá te dā vévii dóo ncho k'ín u, kíkoto ní'ni ú nto ne,

²⁴ te Xuva kō ntio ña ne, kuítā nti'xin ú te kuē'én u ñuú Spaña vata koo é kuvi kuntōo díni kúdii nto nī kó ne, dá kuvi xntii kūdii ntó ko é k'ín ka u.

²⁵ Ntá tsi di'na iō tsiñu k'ín u ñuú Jerusaleen vata koo é xntii kūdií u ta'an ko, ña ntoo ikān.

²⁶ Tsí ña ntoo ñuú Macedonia ni ñuú Acayá ne, dē kuení mii ñā é na natāka ñá diu'un iña ña dóo ntā'ví san, ña ntáduku ntée Xuva kō, ña ntoo ñuú Jerusaleen.

²⁷ Dōo diní ña tsí kuvi xntii kūdii ña ta'an ña, ñá ntā'ví san. Ntá tsi iō uun nuu i é itá nuu ña é ña te ña Israeé san iña ñá Israeé san. Tsí ña ntákuinti'xe i, ña Israeé san ne, taxnūu ña ña'a vata koo é kūtuni ña é ña te ña Israeé san iña Xuva kó di. Dukuān né, te nī'i ña'a, ña é ña te ña Israeé san, iña Xuva kó kuenta iña ñá Israeé san ne, kantio é kuē'é ña é kūnaá ntée ña Israeé san ñuxiví sa di.

²⁸ Dukuān ne, te kúvi dé ntaá u tsiñu sá'a, tē xe'e ú ña diu'ún san ne, kuítā nti'xin ú mí ntoo nto te kuē'én u ñuú Spaña.

²⁹ Iní u tsí te xēé u mí ntoo nto ne, xee ní'í ú nuu i e dóo va'a é nāxnuu viko Cristú ko.

³⁰ Kuenta iña Xuva ko Jesúcristu, ni kuénta iña i é káta'xi Espíritū Sántū san é kuñima kó ta'an kō ne, kaikan ú nta'a nto, tā'án, te xntii ntō ko é kanñ nima ntó ka'an ntā'ví nto ni Xuva ko kuénta iñá ko.

³¹ Kákan nto nta'a Xuva kō é na nada'an ñā ko dá ncho víi ña'a san ní ko é kīni kaa, ña é ña ntákuinti'xe i san, ña ntántoo ñuú Judea. Kákan ntō

di é na nāku'un dīnī nima tá'an kō, ña ntoo ñuú Jerusaleen, tē xee ni'í u é kuē'é u ña,

³² vata koo é, te Xuva kō ntio ña ne, nakunuu dīnī nimá ko tē xee u mí ntoo nto, dá kūtuví da'na kudíí u ni ntō.

³³ Xuva kō, ña katá'xi é kuntōo vá'a ō ne, kunūu mé'ñu kunuu dava ña nto. Kuan koo na kōo.

16

Kataxnūu Pablú ntiusi

¹ Ntio ko é kīni nto tsi dóo va'á ña'a ta'an ko ñadī'i, ñá nanī Febe, ñá kaxntii ĩni ukun ñuú Cencrea.

² Vá'a koo vií nto ni ña te xēe ña. Kuiko ñu'u nto ña vata tsi te Xuva kō. Xntii nto ñā nee iña é kátaan núu ña, tsi dóo ĩni xntii ña ta'an ko, ni xū'ú di.

³ Nakué'e nto ntiusi ñá nani Āquila ni ñádi'í ñá Prisila, ña ntáde tsiñu dadīi nī ko iña Jesúcristu,

⁴ ña é dií sa ni kunaá ntuvi iña i é nada'an ñá ko. Ñá te da mií tsu é kānakué'e ú sintiá'vi nta'a ña, tsí un ntíí ntíí ña ĩni ukún ña é ña te ña Israeé san ne, kuan ō ka'an ñá di.

⁵ Nakué'e nto ntiusi un ntíí ntíí ña ntákuinti'xe i, ña ntánataká nuu nú vi'i ña kán di. Nākué'e nto ntiusi Epenetu, ña e dóo ntio ko. Di'na ña kuínti'xe ña Cristu é un ntíí ntíí ña ñuú Asia.

⁶ Nakué'e nto ntiusi ñá nani Māria, ña e dóo dé tsiñu ina nto.

⁷ Nakué'e nto ntiusi Andrónicu ni Júnía, ña ñuú ko. Dadīi tsi ñú'u kutū ú ni ñā. ĩni pustrú san e dóo va'á ña'a ña. Di'na ña kuínti'xe ña Cristu é xū'u.

⁸ Nakué'e nto ntiusi Amplíatu, ña e dóo ntio kó kuenta iña Xuva ko.

⁹ Nakué'e nto ntiusi tá'an ko Ūrbānu, ña é dadīi ntáde tsiñu o ni i kuēnta iñá Cristú, ni Ēstaqui, ña e dóo ntio kó di.

10 Nakué'e nto ntiusi Apéle di, ña e dóo vá'ā o dé nuú Cristu. Nakué'e nto ntiusi ñávi'i Aristobulú di.

11 Nakué'e nto ntiusi ñá ñuú ko, ñá nani Herōdiuun, ni un ntíí ntíí ñavi'í Narcisu, ña ntákuinti'xe i Xuva kō.

12 Nakué'e nto ntiusi Trífena ni Trífosa, ña ntáxio ntii ntáde tsiñu iña Xuva ko. Nakué'e nto ntiusi tá'an ko Prēsida, ña e dóo ntio ko. Un vá'a ō vá'a tsi kade tsiñu ña iña Xuva ko.

13 Nakué'e nto ntiusí Rufu, ña é nakaxnúu Xuva kō, ni di'í ña é vata te di'í mií kó ña di.

14 Nakué'e nto ntiusi Asíncritu, ni Flégonti, ni Hérme ni Pátroba, ni Hérma, ni un ntíí ntíí ta'an kō, ña ntáduku ntée Xuva kō dí, ña ntoo ni'í ña.

15 Nakué'e nto ntiusi Filólogo, ní Julia, ni Néreú, ni tā'an ña Olimpa, ni un ntíí ntíí ta'an kō, ña ntáduku ntée Xuva kō di.

16 Kaní nima ntó nakué'e nto ntiusi tá'an ntō é un é un ntō, tsi ntáduku ntée nto Xuva kō. Ña ntánataká nuu ini un ntíí ntíí úkūn mi ntánuu ini ña Cristú ne, taxnúu ña ntiusi ntó di.

17 Ká'ān ú ni nto, tā'an, é na kōto nto xoo é kāde i é nāa núu nto ni tā'an nto, xoo é kanatívi nuu i e ntákuinti'xe nto, tsí e túku nuu i e ntánakuā'a ña nto naa i é nakuā'a ú nto. Ñá ku kīni nuu nto iña ña,

18 tsí ña túvi neé tsiñu ntáde ña iña Tó'o ko Jesūcristu, tsí da mií tsí é ntio mií ña e ntáde ña. Ntaéni nta'ví ña ña'a, ña é ña tú've i san, da dóo vá'ā ó ntáka'an ña, tsi dóo ini ña nté koo ka'an ña.

19 Iní un ntíí ntíí ña'a tsi ntántikin nto tú'ūn va'á san. Dóo diní ko te kuān ó de nto. Ntá tsi ntio ko é na kūtú've vá'a nto nté koo víi nto é vā'a. Ná te ntio ko é na kūtú've nto é vii nto é kīni kaa.

20 Vi'a vé ne, Xuva kō, ña kata'xi é kuntōo vá'a o ni ta'an kō ne, ñá kukuí ka ña é tā'xi ña é kūvi vii

nto nī Tó'ō e ña vá'ā san. Na nāxnuu viko Tó'o ko Jesūcristu nto.

²¹ Timoteu, ña é kade tsiñu nī kó, nī ñavi'i kó Luciu ni Jásuun ni Sosípaté di ne, taxnūu ña ntiusi ntó di.

²² Xu'u é Terciú u, kaxntée nā'á u tú'ūn sa'á iñá Pablú ne, taxnūu ú ntiusi ntó kuenta iña Xuva kó di.

²³ Taxnūu Gayú ntiusi nto, tsí ñavi ña tá'xi ña vi'i ña é kutūvi u ne, tā'xi ña é kuntōo un ntíi ntíi ña ntáduku ntée xúkūn sán di. Erastu, ña kade tsiñu ña i ñuú sa'á ne, ni ta'an kō Cuartú ne, taxnūu ña ntiusi ntó di.

²⁴ Na nāxnuu viko Tó'o ko Jesūcristu ntó, un ntíi ntíi nto. Kuan koo na kōo.

Nchu'un e ntíi nte ata i

²⁵ ¡Na kata ō nchu'ún Xuva kō! tsí ñavi ña kūvi ta'xi ña é na kuñti'xe vá'a nto vatā ó kaka'án u ni nto dá nañé'e ú nto tú'ūn va'á iña Jesúsristu. Tsí nañé'e Xúva kō ko nuū i é tūvi xu'u un tsi nte dí'na dá iñi ntu'u ñúxivi san.

²⁶ Ntá tsi vevii ne, xé'e ña é kūtuni un ntíi ntíi ña'a nee iña é ncho ka'an tú'ūn e xntée na'a ña ntáka'án naa Xuva ko kidaā. Tsí Xuva kō, ña é kántito ntii dañu ntūvi ne, ntio ña é kūtuni un ntíi ntíi ña'a san vata koo é na kuñti'xe ña ne, kada ntaa ña é kaka'an ña.

²⁷ Xuva kō, ña é kuvi ūun tsi, ña e dóo ki'in iní i ne, ñavi ña é na kūnuu iní ko ña ntii dañu ntūvi kuenta iña Jesúsristu. Kuan tsi koo na kōo.

**Tū'ún xuva kō vatā ó ntáka'an ña ñuú
Coatzospan
New Testament in Mixtec, Coatzospan
(MX:miz:Mixtec, Coatzospan)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

8f775598-56d9-56fd-966e-15e054d2f275